

GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 38/2010 (2384) Rok LII 31.10.2010

Wezwani do świętości

1 listopada

Uroczystość Wszystkich Świętych

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

fol. P. Fedorowicz

Śmierć na śmierć nie umiera

Barbara Stettner-Stefańska

Kiedy 18 stycznia 2006 r. zmarł ks. Jan Twardowski, Lech Kaczyński lapidarnie podsumował znaczenie twórczości tego uśmiechniętego kaptana-poety: *pomagał nam zrozumieć sens życia – teraz pomaga nam zrozumieć sens śmierci.*

Pamiętnego 10 kwietnia 2010 r. również Lech Kaczyński przeszedł bramą, przez którą przechodzi się dalej, więc pewnie teraz – zgodnie z „dziecięcą” wiarą ks. Twardowskiego – już obydwa – i poeta, i prezydent – *znają prywatny adres Pana Boga.*

Nieprzygotowani

Życie ludzkie, wpisane między dwie daty zaprogramowane przez Boga: odtąd – dotąd, prowadzi każdego człowieka od chwili urodzenia nieuchronnie do śmierci. Ale na co dzień większość ludzi nie myśli o tym, że *przyszli na ten świat po to, by odejść.* Zaabsorbowani doczesnością, nie są przygotowani na chwilę śmierci. *Młodzi w ogóle w śmierć nie wierzą (...). Starsi w śmierć nie chcą wierzyć. (...)*

A przecież – jak pisał ks. Twardowski – tylko *Śmierć na śmierć nie umiera (...)* *Jak śmieszne są rzeczy, których się w życiu czepiamy, nie myśląc o tym, że wszyscy spotkamy się z Bogiem.*

I dlatego, choć nie był mentorem, przeczornie ostrzegał, abyśmy *nie byli pewni, że czas mamy, bo pewność jest niepewna.*

Pogoda chrześcijaństwa

Ksiądz Twardowski nie traktował śmierci jako tragedii. Myślał o niej z głęboką wiarą w nieśmiertelność duszy, pogodnie, z ufnością: *Dla chrześcijanina śmierć jest spotkaniem z Bogiem i początkiem nowego życia. Jest także spotkaniem z najbliższymi (...)* *Gdybym nie był chrześcijaninem i nie wierzył w Boga, bałbym się śmierci jak stracha. Ileż radości i*

spokoju daje Jezus – Człowiek, który przeszedł przez śmierć i potem dał nam znać z tamtego świata.

Można odejść na zawsze, żeby stale być blisko

W wielu utworach ks. Twardowskiego przewija się motyw niezwykle silnej duchowej więzi żywych z umartymi. Ci ostatni, mimo że odeszli ze świata fizycznego, wciąż są przy nas obecni i o nas się troszczą.

Mówiła że nie prawdę można kochać umarłych bo właśnie oni są i parcie obecni („O stale obecnych”)

Kiedyś Jan Twardowski zanotował: *Muszę przyznać, że sam nieraz pytam zmarłych w wielu sprawach, bo przecież są już zbawieni ci, za których się modlimy, i ci, do których już możemy się modlić. Zachowajmy świadomość potrzeby modlitwy za zmarłych i do zmarłych, żywego, serdecznego kontaktu z tymi, którzy są blisko nas. Pytani – na pewno w jakiś sposób nam odpowiedzą.*

Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą

Ks. Jan Twardowski od dzieciństwa lubił Powązki. Pierwszym przewodnikiem malca po tym starym, warszawskim cmentarzu był jego ojciec, od którego przy powązkowskich grobach przyszły poeta pobierał nietypowe lekcje patriotyzmu oraz rodzinnej i narodowej tradycji. Po latach też można było często spotkać ks. Twardowskiego na Powązkach, odpowiadała mu bowiem atmosfera tego pięknego i dostojnego miejsca. Sprzyjała jego wspomnieniom, refleksjom i modlitwie. Zdarzało się, że w spacerach po cmentarnych alejach towarzyszyła mu poetka o podobnej wrażliwości, Anna Kamieńska. To jej ks. Twardowski dedykował wiersz, którego aforystyczne przesłanie: *Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą*, od dawna już

funkcjonuje w zbiorowej świadomości jako przestroga przed opieszałością w okazywaniu uczuć.

Śpieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą

zostaną po nich bui i tel fon głuchy i tylko to co nieważne jak krowa się wlecze nie jważni, jsze tak prędkie że nagle się stę je potem cisza normalna więc całkiem nieznośna

jak czystość urodzona nie jprości, j z rozpaczy kiedy myślimy o kimś zostając bez niego (...)
(„Śpieszmy się”)

Podobne przesłanie niesie wiersz „Żal”. Mówi o tym, że wobec naszych bliskich zmarłych zawsze odczuwamy wyrzuty sumienia:

Żal że się za mało kochało że się myślało o sobie że się już nie zdążyło że było za późno choćby się teraz biegano w przeciwok: ju szurano niostło serce osobne w tel fonie szukało słuchem szerszym od słowa choćby się pokorniało gł, pią minę stroiło jak lew na muszce choćby się chciało ostrzeć że pogoda niestała bo tęcza złyty czerwona a sól zwiłgotniała choćby się chciało pomóc własną gębą podmuchać na rosół za stony wszyskie już potem za mało choćby się trzy w yplakato nagle nie pewne („Żal”)

Panteon i epitafium z biedronką

Zakochany w Powązkach, ks. Twardowski też chciał spocząć na tym cmentarzu. Taka była jego ostatnia wola, ale zgodnie z decyzją ks. prymasa Józefa Glempa *kaptan piszący wiersze* został pochowany w katakumbach warszawskiej Świątyni Bożej Opatrzności jako pierwsza z osób godna tego warszawskiego Panteonu. Mimo to spotykamy się z ks. Twardowskim na Powązkach, podobnie zresztą jak na innych polskich cmentarzach, gdy czytamy fragmenty jego wierszy wyrze na nagrobnych pomnikach. Powtarzają się zwłaszcza dwa cytaty: *Można odejść na zawsze żeby stale być blisko* oraz *Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą*. Ten ostatni aforyzm umieszczono także na poświęconej poecie płytce nagrobnej w Świątyni Bożej Opatrzności.

Nazywano Go „Janem od Biedronki”, bo w jego poezji, przepojonej franciszkańskim duchem umiłowania przyrody, Bóg jest wszędzie, nie tylko w Kościele. Również w „mrówce, ważce, biedronce”.

ciąg dalszy na str. 8...

Telegram o... nienawiści

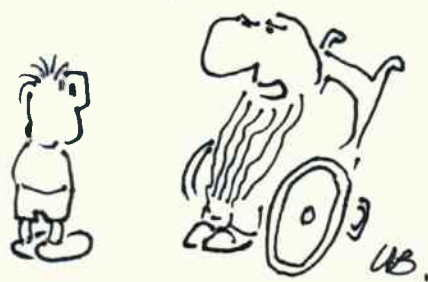

Wawel – Sarkofag L. i M. Kaczyńskich

Zastanawiam się, jak długo jeszcze w moim kraju, w wolnej Polsce, będzie trwał ten szatański spektakl... spektakl ludzkiej nienawiści. Jakże jeszcze musi pochłoniąć ofiary, ta rozpetana przez część mediów i obecnie rządzących w Warszawie, aby nastąpiło w końcu trwałe otrzeźwienie narodu.

Wydarzało się, że będąca konsekwencją tego właśnie polskiego piekła, bezprecedensowa katastrofa pod Smoleńskiem, w której zginął przecież Prezydent Państwa i prawie sto innych ofiar, położony kres temu haniebnemu procederowi, że teraz zamknięta raz na zawsze, przerażeni tym do czego doprowadziła ich chorobliwa nienawiść. Niestety nic z tych rzeczy, diabeł przyszył jony w garniturki różnych polityków i obtudzonych dziennikarzy, ukrył w sercach wielu z moich rodaków, jeźdźcy przycichł na parę tygodni, bijąc się widać gniewu ludu i Boga. Przycichł, by zaraz ze zdwojoną siłą nienawiści rzucić się znowu na Polskę! Tyle, ile z gromadziło się w polskiej jezycznych mediach i ich wyznawcach, bezrozumni już i za piekła nienawiści musi do prowadzić do kolejnych ofiar, do kolejnych tragedii. Kiedy piszę te słowa, dowiedziałem się, że w Łodzi „chorz nienawiści” szalenię zabił w Biurze Prawa i Sprawiedliwości bezbronnygo człowieka i ranił kolejnych... W co u siebie „barwienie”? P.O.

-TROCHĘ SIĘ O CIEBIE NIEPOKOJĘ. JAK TAK DAŁEJ PÓJDZIE, TO JAK BĘDZIESZ W MOIM WIEKU BĘDZIE CI BRAKOWAŁO JESZCZE DOBRYCH KILKA LAT DO EMERYTURY...

rjs. Leszek Biernacki

FRANCJA: REFORMY EMERYTUR

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

W NUMERZE

- | Wezwani do świętości – str. 4
- | Mówią ciche groby... – str. 5
- | L'ordre règne à Varsovie? – str. 6
- | Zapobiec problemom – str. 11
- | Saints patrons de Pologne – str. 13
- | L'aide médicale de l'État (AME) – str. 15

Zmywanie pamięci wodą

W PRL, latach stanu wojennego w centrum Warszawy krzyże budowane przez mieszkańców ze zniczy i kwiatów były szybko sprzątane przez władze, ale powstawały od nowa.

Zdaje się, że teza o niemożności wchodzenia dwa razy do tej samej rzeki Heraklita, w tym przypadku się nie sprawdziła. Mamy raczej *deja vu*... W nocy z 10 na 11 października 2010 r. straż pożarna zagasiła wodą 3,5 tys. (!) zniczy upamiętniających ofiary katastrofy smoleńskiej, ustawionych przed Patacem Prezydenckim z okazji półrocza tych tragicznych wypadków. Następnie wóz firmy utylizacyjnej wywiózł je szybko razem z wieńcami na śmietnik! Metoda prezydenta Komorowskiego – zmywania pamięci wodą ze strażackich sikawek – chyba się jednak nie sprawdzi.

Chociaż nie po raz pierwszy okazuje się, że czczenie ofiar pod Patacem na Krakowskim Przedmieściu jest „niestuszne”. „Właściwe” uczczenie ofiar może mieć bowiem miejsce tylko w samym Smoleńsku. Zwłaszcza jeśli patronat nad wylewanymi tam łzami obejmie np. małżonka obecnego prezydenta – Komorowskiego. Tzw. „pielgrzymka” części rodzin do Katynia posłużyła władzy znowu do podzielenia ludzi i obchodów na te „stusne” i te „niestusne”. Z tezą taką wystąpił najpierw niemal płaczący nad ofiarami i rodzinami (ale tylko tymi, które pojechały do Smoleńska) dyżurny w takich przypadkach red. Tomasz Lis w TVP, a później prezydencki doradca, też Tomasz, Natęcz.

Jan Kciuk

Warszawa – Krakowskie Przedmieście
– 10 października 2010

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) Miesiąc (5 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Imię i nazwisko: _____

Telefon: _____

Adres: _____

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

Uroczystość Wszystkich Świętych

PIERWSZE CZYTANIE

AP 7,2-4.9-14

Czytanie z Księgi Apokalipsy św. Jana Apostoła

Ja, Jan, ujrzałem innego anioła, wstępującego od wschodu słońca, mającego pieczęć Boga żywego. Zawołał on donośnym głosem do czterech aniołów, którym dano moc wyrządzić szkodę ziemi i morzu: „Nie wyrządzajcie szkody ziemi ani morzu, ani drzewom, aż opieczętujemy na czołach sługi Boga naszego”. I usłyszałem liczbę opieczętuowanych: sto czterdzieści cztery tysiące opieczętuowanych ze wszystkich pokoleń synów Izraela. Potem ujrzałem wielki tłum, którego nikt nie mógł policzyć, z każdego narodu i wszystkich pokoleń, ludów i języków, stojący przed tronem i przed Barankiem. Odziani są w białe szaty, a w rękę ich palmy. I głosem donośnym tak wołają: „Zbawienie Bogu naszemu, Zasiadającemu na tronie, i Barankowi”. A wszyscy aniołowie stanęli wokół tronu i Starców, i czworga Zwierząt, i na oblicze swe padli przed tronem, i pokłon oddali Bogu, mówiąc: „Amen. Błogostawieństwo i chwata, i mądrość, i dziękczynienie, i cześć, i moc, i potęga Bogu naszemu na wieki wieków. Amen!”. A jeden ze Starców odezwał się do mnie tymi słowami: „Ci przyodziani w białe szaty, kim są i skąd przybyli?” I powiedziałem do niego: „Panie, ty wiesz”. I rzekł do mnie: „To ci, którzy przychodzą z wielkiego ucisku, i oplotkali swe szaty, i wybielili je we krwi Baranka”.

DRUGIE CZYTANIE

1 J 3,1-3

Czytanie z Pierwszego Listu św. Jana Apostoła

Najmilsi: Popatrzcie, jaką miłością obdarzył nas Ojciec: zostaliśmy nazwani dziećmi Bożymi i rzeczywiście nimi jesteśmy. Świat zaś dlatego nas nie zna, że nie poznał Jego. Umitowani, obecnie jesteśmy dziećmi Bożymi, ale jeszcze się nie ujawniło, czym będziemy. Wiemy, że gdy się to objawi, będziemy do Niego podobni, bo ujrzymy Go takim, jaki jest. Każdy zaś, kto pokłada w Nim nadzieję, uświęca się, podobnie jak On jest święty.

EWANGELIA

MT 5,1-12A

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Jezus, widząc tłumy, wyszedł na górę. A gdy usiadł, przystąpili do Niego Jego uczniowie. Wtedy otworzył swoje usta i nauczał ich tymi słowami: „Błogostawieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie. Błogostawieni, którzy się smuca, albowiem oni będą pocieszeni. Błogostawieni cisi, albowiem oni na własność posiadą ziemię. Błogostawieni, którzy takną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni. Błogostawieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią. Błogostawieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą. Błogostawieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi. Błogostawieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie. Błogostawieni jesteście, gdy ludzie wam urągają i prześladują was, i gdy mówią kłamliwie wszystko złe na was z mego powodu. Cieszcie się i radujcie, albowiem wielka jest wasza nagroda w niebie”. □

Wezwani do świętości

W Uroczystość Wszystkich Świętych kierujemy nasze myśli ku ludziom świętym, zarówno tym znanym z imienia, jak i tym bezimiennym, którzy nie mają swoich uroczystości, świąt czy wspomnień. Myślmy o wszystkich zbawionych, których triumf i radość opisuje dzisiejsze pierwsze czytanie (zob. Ap 7, 9-14).

Myślmy o świętych, ale czy pragniemy być świętymi? Wielu z nas słysząc o świętości obojętnie wzrusza ramionami. Niektórzy uważają, że współczesny świat zmienił się tak bardzo, że to, co dawniej było ideałem, teraz przestało być w ogóle aktualne. Dla innych świętość jest czymś niedościgłym, przeznaczonym jedynie dla nielicznych.

Jak naprawdę jest z tą świętością? Wbrew różnym opiniom Kościół przypomina nam dzisiaj, że każdy z nas, każdy bez wyjątku, powołany jest do świętości, że Chrystus do każdego z nas mówi: „Bądźcie doskonali, jak doskonały jest Ojciec wasz niebieski” (Mt 5, 48). Bł. Matka Teresa z Kalkuty powiedziała, że „świętość to nie luksus zagwarantowany dla wybranych, lecz zwyczajny obowiązek – twój i mój, każdego z nas”, dając do zrozumienia, że nikt z ochrzczonych nie może czuć się zwolnionym z odpowiedzi na Boże wezwanie do świętości. Współ-

czesny świat tak bardzo potrzebuje świadków Ewangelii, którzy będą mieli odwagę być świętymi i którzy swoim przykładem będą pociągać innych do Boga!

Na czym polega autentyczna świętość? Jak ją osiągnąć? Odpowiedź na te pytania znajdujemy m.in. w dzisiejszej Ewangelii, w błogostawieństwach wypowiedzianych przez Jezusa w Kazaniu na Górze. Być świętym, to być człowiekiem ewangelicznych błogostawieństw. Owe błogostawieństwa stanowią prawdziwe wzorce i mierniki wielkości człowieka, wzorce świętości. Zwróćmy uwagę, że każde z błogosta-

wieństw Jezus łączy z jakąś obietnicą, ale można je w zasadzie sprowadzić do jednej: obietnicy szczęścia wiecznego w Królestwie zbawionych. Pamiętajmy, że greckie „błogostawiony” (makarios) tłumaczy się też jako „szczęśliwy”. A gdzie można znaleźć większe szczęście niż w niebie, przed Bożym tronem, we wspólnocie świętych?! – „Cieszcie się i radujcie, albowiem wasza nagroda wielka jest w niebie” (Mt 5, 12), zapewnia Jezus Chrystus tych, którzy pójdą drogą ewangelicznych błogostawieństw.

Wierne kroczenie tą drogą z pewnością nie jest rzeczą łatwą, ale nie jest czymś niemożliwym. Należy zaufać Panu Bogu pamiętając, że źródłem naszych sił jest Boża Miłość, która uczyniła nas przybranymi dziećmi Boga (por. 1 J 3, 1-3) i która odkupiła nas drogocenną Krwią Chrystusa (por. Ap 7, 14). Jeśli nie zrobiliśmy tego do tej pory, jeszcze dziś wejdźmy na drogę ośmiu błogostawieństw, drogę świętości. Zaczniemy od rzeczy najdrobniejszych, najprostszych, ponieważ świętość – jak mówił bł. Jan XXIII – wcale nie opiera się na głośnych wydarzeniach, ale na drobnych sprawach, które światu mogą wydawać się nawet głupstwami. Często porywamy się na rzeczy wielkie, wiele obiecujemy sobie i innym, a zaniedbujemy to, co zwyczajne i podstawowe. Tymczasem nasze codzienne życie, wierne i gorliwe wypełnianie naszych obowiązków, pomoc okazywana innym, wyciągnięta dłoń, dobre słowo, życzliwy uśmiech są drogą do świętości. Dotykające nas choroby, cierpienia i trudności życiowe, również stanowią doskonałą okazję do uświęcenia, jeśli tylko przyjmiemy to wszystko z zaufaniem Bożej woli wierząc, że wszystko jest taską, jak mawiała św. Teresa z Lisieux.

Kiedy w kroczeniu drogą ewangelicznych błogostawieństw, drogą świętości, będziemy napotykać trudności, kiedy będzie nam się wydawało, że już nie damy rady, kiedy będziemy targani kolejnymi pokusami czy przytłoczeni niepowodzeniami pamiętajmy, że święci nie tylko są dla nas wzorem, ale też nie przestają za nas się modlić i nas wspierać. Przez ich wstawiennictwo prosimy Boga o odwagę bycia świętymi i wytrwałość dla nas wszystkich, byśmy kiedyś mogli spotkać się w niebie. □

ks. Bogdan Skłodowski

Mówią ciche groby...

Co roku, Uroczystość Wszystkich Świętych, gromadzi nas przy grobach naszych bliskich. Stajemy tam, w ogromnej zadumie, w milczącym zamyśleniu, z modlitwą w sercu, nad mogiłami tych, którzy już odeszli... ku wieczności. Stajemy również, w zamyśleniu, nad własnym życiem, nad jego wartością i przeznaczeniem. Nie ma lepszego miejsca i trudno o lepszą odpowiedź na temat życia i śmierci, niż właśnie ta, milcząca obecność na rozświetlonych znaciami cmentarzach. Stąd płynie jasna i oczywista nauka o przemijaniu, o kruchości ziemskiej egzystencji. O tym, że przyjdzie nieuchronnie kres naszych ludzkich zmagani, koniec i mojej doczesnej wędrówki. Ale czy to jest cała mądrość, która przemawia z nagrobkowej płyty?

Kościół, tą szczególną uroczystością, uchyla nam, jakby drzwi ku wieczności. Otwiera bramy nieba i pozwala zajrzeć do świętych pomieszczeń, gdzie przebywają... nasi Święci. W apokaliptycznej wizji św. Jana Apostoła czytamy: „wielki tłum, którego nikt nie mógł policzyć, z każdego narodu i wszystkich pokoleń, ludów i języków, stoi przed tronem i przed Chrystusem”. 1 Listopada – jest to ich dzień, ich wielkie święto. Pamiętamy o nich i otaczamy modlitewną czcią oraz szacunkiem. A Oni, zapraszają nas do siebie, na niebieską ucztę, by zasiąść razem i doświadczyć bliskości Boga. Kościół rozpoznał w nich wspaniałych ludzi, wskazał na ich szczególne przymioty godne naśladowania. Oni mogą wstawić się za nami u Stwórcy.

Pytajmy się świętych... jak godnie żyć? Zglądajmy do ich przebiegłych życiorysów, tych realnych bez legend. Podpatrujmy ich codzienne życie. Oni mogą nas jeszcze tak

fol. P. Fedorowicz

wiele nauczyć. Mogą stać się naszymi przyjaciółmi i orędownikami, bo są to ci, którzy sprawdzili się tu, na ziemi, i nie przegrali własnego życia. To są nie rzadko ci, którzy – jak mówi Pismo, optukali swe szaty we krwi Baranka, stając się uczestnikami cierpienia, aż po oddanie ziemskiego życia.

Jezus, właśnie dziś, staje obok Mnie i spogląda na moją szarą codzienność. Z tego spojrzenia rodzi się w Jego Sercu słowo – słowo Błogostawieństw, słowo nadziei, słowo obietnic – paradoksalnych i trudnych. On, który żyje w bliskości Ojca, potrafi zbliżyć się do moich codziennych problemów, by nieść mi jedyną i skuteczną nadzieję, że nie jestem tutaj sam, że ja też mogę wygrać. Życie nasze żąda wieczności, woła o niebo, o szczęście na stałe. Tam, bowiem jest nasza, prawdziwa Ojczyzna. Jest to wołanie duszy człowieka i jego serca. Nasze życie, tu na ziemi, jest tak bardzo krótkie, często kruche, pełne ograniczeń, niedoskonałości i trudnych doświadczeń. Ale, tylko taka droga, przez ziemskie życie, naprawdę może stać się dla mnie drogą

blągostawieństw, drogą prowadzącą bezpośrednio do niebieskiej Ojczyzny.

Pozostaje, zatem pełne ufności zawierzenie: wierzę Temu, który za nas oddał swoje życie, na Golgocie, a potem – trzeciego dnia – Zmartwychwstał! Z tego zawierzenia, winna wypływać pełna odpowiedzialność, za całość przeżytego przez nas ziemskiego czasu. Obym wytrwale, ciągle na nowo, sprowadzał na poziom własnego życia i serca te osiem – trudnych, ewangelicznych błogostawieństw, które dla człowieka są zawsze jedyną i niezawodną nadzieją na osiągnięcie wiecznego szczęścia.

Niech Uroczystość Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego, będzie szczególnym doświadczeniem duchowej łączy, z naszymi bliskimi zmarłymi, którzy już od nas odeszli do niebieskiej krainy. Niech wyrazi to modlitewna pamięć, przecież tak wiele im zawdzięczamy. Niech te spotkania na cmentarzu będą też wspólnym świętowaniem ziemi i nieba. □

ks. Tomasz Sokół

TRZEBNICA | W Trzebnicy 14 października b.r. zmarł ks. prof. Tadeusz Styczeń – wybitny etyk, uczeń i przyjaciel Jana Pawła II. Miał 79 lat. Urodził się 21 grudnia 1931 r. w Wołowicach k. Krakowa. W lecie 1944 r. rozpoczął naukę w tajnym gimnazjum prowadzonym przez salwatorianów na krakowskim Zakrzówku, a w 1947 r. w Bagnie k. Wrocławia rozpoczął roczny nowicjat w zgromadzeniu salwatorianów. W 1948 r. złożył pierwsze śluby zakonne. Studia filozoficzno-teologiczne odbył na Wydziale Teologicznym UJ. Święcenia kapłańskie przyjął w 1955 r. w Krakowie z rąk bp Franciszka Jopa. Studia filozoficzne na KUL-u rozpoczął ks. Styczeń w 1955 r. Jego naukowa droga związała się odtąd z ks. Karolem Wojtyłą. Uczestnicząc w seminarium z etyki prowadzonym przez ks. Wojtyłę, pod jego kierunkiem, przygotował pracę magisterską i doktorską. W 1971 r. przedstawił rozprawę habilitacyjną. Gdy Wojtyła w 1958 r. otrzymał sakrę biskupią, a w 1964 został mianowany arcybiskupem krakowskim, coraz częściej z racji licznych obowiązków, powierzał ks. Styczniewi prowadzenie wykładów i seminarium z etyki. Wybór ks. kard. Wojtyły na papieża w dniu 16 października 1978 r. na Stolicę Piotrową nie przerwał

ks. prof. K. Wojtyła i ks. T. Styczeń

zadziergniętych więzi naukowych i osobistych. Z inicjatywy ks. prof. Styczniewa, uchwałą Senatu Akademickiego KUL, został powołany w 1982 r. Instytut Jana Pawła II KUL, w celu prowadzenia studiów nad myślą i dziełem papieża Jana Pawła II. Ks. Styczeń kontynuował i rozwijał myśl swojego mistrza, ale i dyskretnie towarzyszył mu w postudze Kościołowi powszechnemu. Ks. Styczeń był przy papieskim łożu śmierci.

POZNAŃ | W Poznaniu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Polonijna pod hasłem „Duszpasterstwo migrantów – duszpasterstwem rodzin”. Dyrektor Instytutu Duszpasterstwa Emigracyjnego Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej ks. Wiesław Wójcik TChr wyjaśnił, że podczas spotkania, wraz z naukowcami i duszpasterzami emigracyjnymi z Brazylii, Hiszpanii, Włoch, Danii oraz Irlandii, chciano pochylić się nad problematykę współczesnej rodziny na emigracji i rozdzielenie przez wyjazdy emigracyjne. Instytut Duszpasterstwa Emigracyjnego został powołany w 1984 r. w Towarzystwie Chrystusowym dla Polonii Zagranicznej. W ramach swojej działalności zgromadził i opracował ogromną, wciąż uaktualnianą bazę informacyjną o duszpasterstwie polonijnym na świecie. Dostępna jest ona na stronie internetowej Towarzystwa Chrystusowego. □

L'ordre règne à Varsovie?

Bogdan Usowicz

Słowa francuskiego ministra spraw zagranicznych Horacego Sebastianiego z 16 września 1831 roku o porządku, który panuje nad Wisłą po Powstaniu Listopadowym, przypominają się jako i... obecnie. Polska porzuciła przecież „awanturczą” politykę konfrontacji z Rosją, nie przeszkadza już Niemcom, czy Francuzom w dogadywaniu się i robieniu interesów z Moskwą, nie przeszkadza Rosjanom w „spokojnym wyjaśnianiu śledztwa” i udowadnianiu, że za katastrofą pod Smoleńskiem kryje się wyjątkowa wina polskich pilotów, nie wtrąca się już w „rosyjską strefę wpływów” w Gruzji, na Ukrainie, czy na Białorusi. Jak będzie trzeba odpuści nawet Litwę. Dla polepszenia stosunków z Rosją podpisujemy umowy gazowe z Gazpromem, nawet wbrew Brukseli. Prezydent Komorowski tak się zapędził w budowaniu mostów do Miedwiediewa i Putina, że poprosił o wstawiennictwo w „dziele pojednania” Polski z Rosją nawet... Watykan. Przypominając o zasługach Kościoła dla pojednania polsko-niemieckiego, poprosił o podobne wstawiennictwo podczas swojej rzymskiej wizyty. Problem w tym, że Rosja pozostaje prawostawna, ale lokator Patacu Namiestnikowski słyszał coś o... ekumenizmie. Zresztą liczy się, by Moskwa usłyszała odpowiedni sygnał.

„Porządek” w polityce zagranicznej sprowadził się już do całkowitego braku artykulacji naszych interesów narodowych. Czasami, na użytek opinii wewnętrznej, minister Sikorski ofuknie nawet Andersa Rasmussena (szef NATO, który proponował rozszerzenie tarczy antyrakietowej na Rosję). Szybko okazało się jednak, że cała scenka była odpowiednio wyreżyserowana. Zresztą i dobrze, bo co byśmy mogli komukolwiek zrobić?

Nasze siły zbrojne poniosły właśnie prestiżową klęskę w Afganistanie. Na pomoc przyjechało tysiąc amerykańskich żołnierzy, którzy będą chronić najbardziej niebezpieczne rejony prowincji Ghazni, za których bezpieczeństwo odpowiadali dotąd Polacy. Talibowie robili jednak co chcieli. Polscy dowódcy twierdzili, co prawda, że utrzymanie bezpieczeństwa w jednej z największych prowincji wymaga co najmniej 4 tys. żołnierzy, a w prowincji stacjonuje tylko 2,6 tys., bo to „kres naszych możliwości – tak ludzkich,

Z KRAJU

- Prezydent Komorowski złożył wizytę w Watykanie. Pomimo wcześniejszych deklaracji sprawa zaproszenia Benedykta XVI do przyjazdu do Polski okazała się nieaktualna. Audyencja u papieża trwała pół godziny. Prezydent odwiedził też Monte Cassino, wziął udział w Mszy św. sprawowanej przez kard. Dziwisza przy sarkofagu Jana Pawła II i w kanonicznej Mszy św., na której ogłoszono świętym m.in. polskiego księdza z XV w. Stanisława Kazimierczyka.
- Efekty medialnej nagonki? W łódzkiej siedzibie Prawa i Sprawiedliwości uzbrojony osobnik zaatakował pracowników, wykrzykując o swojej nienawiści do prezesa Jarosława Kaczyńskiego. Dwie ofiary nie żyją, sprawca został zatrzymany.
- Minister sprawiedliwości Kwiatkowski podczas wizyty w krakowskim Instytucie Ekspertyz Sądowych odsłuchał nagrań z czarnych skrzynek Tu-154, do czego nie miał prawa. Było to ujawnieniem tajemnicy śledztwa. Scena odsłuchiwania została nakręcona przez kamery i wybuchł skandal. Padają głosy domagające się dymisji Kwiatkowskiego.
- Nowi doradcy prezydenta. Znalazł się wśród nich prosiński politolog Kuźniar, który m.in. kwestionował zasadność udziału Polski w wojnach w Iraku i Afganistanie i krytycznie ocenił pomysł rozmieszczenia w naszym kraju elementów tarczy antyrakietowej.
- Socjalistyczna Republika Wietnamu, jeden z ostatnich reżimów komunistycznych na świecie, stała się ważnym partnerem wojskowym Polski. Jak się okazuje Warszawa podpisała z Hanoi umowę o współpracy w dziedzinie obronności. MON wyjaśnia, że będziemy rozwijać wspólnie badania nad technologiami obronnymi oraz m.in. wspierać się logistycznie i wzajemnie szkolić personel – „Polscy oficerowie mogą odbywać studia i szkolenia w Wietnamie, a wietnamscy oficerowie mogą odbywać studia i szkolenia w Polsce”.
- Teresa Bochwic i Tomasz Bieszczad wystąpili z coraz bardziej zideologizowanej Rady Etyki

- Mediów i zarzucili jej brak obiektywizmu w podejściu do gazet opozycyjnych. Szefowa Rady Magdalena Bajer skrytykowała ostatnio „Nasz Dziennik” i „Gazetę Polską” za artykuły, których w tych gazetach... nie było. Bochwic zwraca uwagę na wybiórczość działania Rady – „chciałam, aby Rada zajęła się sprawą słów „prawdziwi Polacy”, których, jak się okazało, Jarosław Kaczyński nigdy nie wypowiedział, a które przypisał mu TVN. Rada moją prośbę odrzuciła. „Nasz Dziennik” poinformował z kolei, że nigdy nie opublikował artykułu dotyczącego oficera BOR Jacka Surówki. Gazeta zamieściła także fragment rozmowy z Magdaleną Bajer, przewodniczącą REM, która przyznała, że sama nie widziała takiego artykułu, ale mówili jej o nim... koledzy.
- PO w kłopotach. Abp Hoser przypomniał, że dla postów-katolików świadome głosowanie za in vitro, mrożeniem i selekcją zarodków oznacza, że będą poza Kościołem. SLD mówi o lobbingu, PO o „kompromisie”, ale jednoznaczne przypomnienie stanowiska Kościoła wprawilo polityków debatujących nad ustawą o in vitro w kłopot. Prezydent Komorowski mówi, że Kościół „doceni mądry kompromis”.
- Mariusz Kamiński, były szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, w liście otwartym do Tuska skrytykował zmiany w tej instytucji. Jego zdaniem z CBA usunięto 90% kadry kierowniczej pionów operacyjno-śledczych, w większości doświadczonych oficerów policji i służb specjalnych, a w ich miejsce przyjęto osoby, które w wielu wypadkach rozpoczęły służbę w latach 80. w MO i ich jedynym motywem jest dorobienie do emerytury. Prawdziwym jednak skandalem jest fakt, że funkcje kierownicze powierzono również osobom rozpracowywanym przez CBA i podejrzewanym o współpracę z zorganizowanymi grupami przestępczymi, korupcję i ujawnianie przestępcom informacji ze śledztwa.
- Prezydent Krakowa Majchrowski ogłosił konkurs na projekt pomnika Pułkownika Kukliń-

- skiego. Propozycje można zgłaszać do 1 grudnia. Wybory coraz bliżej...
- Sąd zdecydował o aresztowaniu na trzy miesiące syna Eugeniusza Wróbla, który miał się przyznać do zabójstwa ojca, b. wiceministra w rządzie PiS.
- Fiasco planu MON. Nie ma chętnych do służby w Narodowych Siłach Rezerwowych. Zamiast przewidywanych 10 tys. ochotników kontrakty podpisało w tym roku tysiąc osób.
- Z przejętej przez PO TVP 1 znikają „Bronisław Wildstein przedstawia” i „Misja specjalna”. Nie będzie też Joanny Lichockiej w programie „Polityka przy kawie”.
- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji odwołała prezesa poznańskiej rozgłośni Polskiego Radia – Radia Merkurj – Filipa Rdesińskiego. Powód – niestosowne sympatie polityczne.
- Zarejestrowano Stowarzyszenie o nazwie „+Ruch Poparcia Palikota z siedzibą w Lublinie”. Postulaty programowe RPP to, m.in.: prawo kobiet do aborcji i usunięcie religii ze szkół.
- Siedem zarzutów postawiono motocykliście, który w Krakowie potrącił na pasach kobietę i uciekając, wjechał w tłum modlący się pod oknem papieskim.
- Synod polskiego Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego odrzucił w głosowaniu możliwość wyświęcania kobiet. Nie będą one mogły zostawać protektantkami „proboszczami” i „biskupami”.
- Trwa nagonka na rzekome wzbogacanie się Kościoła, który dzięki komisji majątkowej odzyskał zrabowane mienie. Warto przypomnieć, że Kościołowi po 1989 r. przekazano łącznie ok. 90 tys. hektarów. Komuniści odebrali wcześniej ok. 140 tys.
- Co z TVP Polonia? Nowy szef TVP Polonia Laskowski uważa, że antena ta powinna zarabiać na reklamach, musi ograniczyć emisję niefachowego Teatru Telewizji, filmów dokumentalnych i edukacyjnych na rzecz programów o większej oglądalności, typu talk-show. □

jak i finansowych” – jak mówi minister obrony Klich. Zdaje się, że w okresie Księstwa Warszawskiego byliśmy w porównaniu z dniem dzisiejszym... militarną potęgą.

„Porządek” panuje także w sytuacji wewnętrznej, a przynajmniej można napisać, że sytuacja się stabilizuje. „Krzyżowców” przepędzono z Krakowskiego Przedmieścia, Kościół zapędzono do kruchty, opozycję porozstawiano po kątach. Bezcelność platformerskich akolitów idzie tak daleko, że taki Adam Michnik przyrównuje opozycyjne pis do... KPP (Komunistycznej Partii Polski)! Swoją drogą, aż dziw bierze, że do takiej bliskiej jego rodzinnym korzeniom partii się jeszcze nie zapisał?

Wracajmy jednak do tematu „królowania porządku w Warszawie” Rzec najważniejsza to odzyskiwanie przez władzę mediów. Odzyskiwanie totalne.

Jacek Federowicz w swojej satyrycznej audycji jeszcze w latach 80-tych, wkładał w usta sepleniącego Kolegi Kierownika słynną kwestię – „kto ma telewizję, ten ma władzę”. Teza ta okazuje się ciągle żywa. Platforma Obywatelska odbiła już publiczną tvp. Stacje prywatne były bowiem „swoje” od dawna. Nowa szefowa „Jedynki” Schymalla na początek zdejmuje z anteny programy „Bronisław Wildstein przedstawi” i „Misja specjalna”. Nie będzie też Joanny Lichockiej, którą kojarzy się, trochę nie wiedzieć dlaczego, z pis. Może chodzi tu po prostu o przykład i nauczkę na przyszłość dla innych? Od tej pory „za prawicę” pewnie będą robić w telewizji publicznej Wotek, Lis i Lisowa.

Na tvp porządki się zresztą nie kończą. Ciekawie zapowiada się próba odbicia największego niezależnego dziennika, czyli „Rzeczpospolitej”. Sprawa wygląda na pozór niewinnie. Oto Przedsiębiorstwo Wydawnicze „Rzeczpospolita” oraz dwaj członkowie zarządu spółki Presspublica, złożyli do sądu pozew o rozwiązanie spółki. Presspublica jest wydawcą dziennika „Rzeczpospolita”. Większość jej udziałów (51 proc.) ma od października 2006 r. brytyjska Mecom Group. Resztę akcji spółki ma PW „Rzeczpospolita”, która jest jednoosobową spółką Skarbu Państwa. Pozornie więc byłoby gazetę w obecnej formie jest nie zagrożony, ale władza wymusiła tu iście szatański fortel. Mniejszościowy właściciel, którym jest Przedsiębiorstwo Wydawnicze „Rzeczpospolita” może bowiem w ten sposób doprowadzić do „odzyskania” tytułu „Rzeczpospolita” przez Skarb Państwa, czyli w praktyce dla obecnego rządu. Zgodnie z umową spółki, w przypadku jej rozwiązania lub likwidacji, tytuł „Rzeczpospolita” wraca bowiem do... państwowego udziałowca. Platforma zyska kolejny tup medialny. Rząd potyka się wprawdzie na rządzeniu coraz częściej, ale z własnymi mediami może swoje potknięcia ukrywać, przykrywać, a rządy przedłużać jeszcze bardzo długo...

Stanisław Wyspiański twierdził, że Listopad – niebezpieczna dla Polaków pora. Za szablę już nikt nie chwyci, ale pozostaje jeszcze wyborcza kartka. Pod koniec tego miesiąca kraj czekają wybory lokalne. Może powinno się dać już rządzącym jakieś ostrzeżenie...? □

ZE ŚWIATA

- Przywódcy Francji, Niemiec i Rosji na szczycie w Deauville szukali sposobu na zacieśnienie współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa. Mówi się o „zresetowaniu” stosunków z Moskwą i próbie poważnych zmian systemu bezpieczeństwa w Europie, który oznacza rozluźnienie parasola USA i NATO.
- Porażka Polski. W Strasburgu Komisja Prawna Parlamentu Europejskiego przegłosowała zasady zatrudniania urzędników w Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych. Sprawozdawcą nowych przepisów był niemiecki socjalista Rapkay, który porozumiał się z eurodeputowanymi ze starych państw UE w innych grupach politycznych i nie uwzględnił w raporcie wniosku o preferencje przy zatrudnianiu dla nowych krajów UE.
- Kanclerz Niemiec Merkel ogłosiła, że próby stworzenia społeczeństwa wielokulturowego w tym kraju (tzw. „multi-kulti”) „zawiodły”. W Niemczech trwa dyskusja o imigrantach i ich integracji.
- W wyniku ataku morderczego na patrol w pobliżu polskiej bazy Warrior poległ starszy szeregowy Adam Szada-Borzyszkowski z 1. Batalionu Kawalerii Powietrznej w Leżnicy Wielkiej. Jest to 22 żołnierz polski, który zginął w Afganistanie.
- Prezydent Wenezueli, Chavez podczas wizyty w Mińsku obiecał, że białoruskim rafineriom nie zabraknie ropy naftowej przez 200 lat. Skłócony z Rosją Łukaszenka zadbał o dywersyfikację dostaw ropy.
- Przez Francję przelatała się fala protestów związanych z reformą emerytalną. Zaniepokojenie wzbudziło wciągnięcie do protestów młodzieży.
- Władze Kuby zaproponowały emigrację rodzinie dysydenta, który zagłodził się na śmierć w więzieniu.
- Prezydent Chile Piñera powiedział, że jego kraj już nigdy nie będzie taki sam, po tym, co wydarzyło się w ciągu ostatnich dwóch miesięcy, kiedy 33 górników było uwięzionych w zasypanej kopalni przez 69 dni. Akcja ratunkowa na oczach całego świata zakończyła się sukcesem.

- W zamachu na budynek parlamentu w Groznych zginęli napastnicy, kilku milicjantów i pracownik parlamentu.
- Rządząca w Pradze od 1992 r. centroprawicowa ODS poniosła porażkę w wyborach do Senatu i samorządów, tracąc władzę w głównych miastach. Prestiżową porażką dla ODS jest utrata władzy w Pradze, bastionie partii od czasu obalenia komunizmu. Rządzące ugrupowanie przegrało rywalizację o stolicę z konkurencyjną partią konserwatywną Topog, która jednak wchodzi w skład koalicji rządzącej.
- Po biskupach, imamach, rabinach i pastorach przywódcy Unii spotkali się z organizacjami masońskimi. Buzek był tylko na otwarciu dyskusji, bo spieszył się na samolot do Polski.
- Jako pierwszy z hierarchów państwowego Kościoła Anglii biskup Fulham w Londynie Broadhurst oświadczył, że zamierza przejść do Kościoła katolickiego w ramach dopuszczonego przez papieża Benedykta XVI ordynariatu personalnego dla duchownych anglikańskich.
- Wiceprezydent Xi Jinping został namaszczony na przyszłego przywódcę komunistycznych Chin. Xi Jinping ma 57 lat i jest stałym członkiem Biura Politycznego KC Komunistycznej Partii Chin. Dotychczas był też prawą ręką chińskiego przywódcy Hu Jintao, który rządzi Chinami od ośmiu lat, ale w 2013 r. ustępuje ze stanowiska.
- Prezydent Rosji Miedwiediew odznaczył na Kremlu dziesięciu rosyjskich szpiegów wydalonych w lipcu z USA.
- Rosyjskie wojsko po ponad dwóch latach wycofało się z ostatniej okupowanej gruzińskiej wsi, leżącej tuż przy granicy z Osetią Półd.
- Od strzału w głowę zginął Siergiej Kljuka, główny ekonomista w departamencie finansowo-ekonomicznym Gazpromu.
- 68. rocznicę powstania Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA) z rozmachem obchodzono na zacho-

dzie kraju. W Odessie i Kijowie marsze kombatanów zostały zakazane.

- Ukraina pod względem zamożności obywateli znalazła się na przedostatnim miejscu w Europie, wśród 40 państw objętych badaniami. Gorzej się żyje tylko w sąsiedniej Mołdawii.
- Była premier Ukrainy Tymoszenko chce doprowadzić do usunięcia z urzędu prezydenta Janukowycza. Opozycyjna polityk otwarcie zapowiedziała to podczas odbywającego się wczoraj w Kijowie zjazdu jej partii – Batkiwyszczyny.
- Węgierski parlament przegłosował wprowadzenie na najbliższe trzy lata tzw. podatku kryzysowego, który ma pomóc zatępnąć dziurę w budżecie Węgier.
- Z kopalni w środkowych Chinach, w której doszło do wybuchu gazu, wydobyto zwłoki ostatnich sześciu górników, uznawanych dotąd za zaginionych. Bilans katastrofy to 37 zabitych.
- Amerykańska sędzia federalna Philips odmówiła zgody na przywrócenie w USA zakazu służby w wojsku dla osób, które otwarcie deklarują swój homoseksualizm. Resort obrony odwoła się po raz kolejny.
- Po 25 latach planowania i ponad 10 latach prac budowlanych, przewiercono tunel pod Przełęczą Świętego Gottharda, mający 57 km długości. Od 2017 r. tym alpejskim tunelem mają pojechać pociągi. Szwajcarzy „zdetronizowali” Japończyków, których tunel Seikan, łączący wyspy Honsiu i Hokkaido, ma 53,9 km długości i był dotąd najdłuższy na świecie.
- Przed siedzibą „Wall Street Journal” w Nowym Jorku odbył się drugi protest Polonii przeciwko użyciu przez dziennikarzy tej gazety sformułowania „polski obóz koncentracyjny”. Gazeta nie chce prostować swoich określeń.
- Niemiecki przedsiębiorca wpadł na pomysł omińnięcia unijnego zakazu tradycyjnych żarówek o mocy ponad 60 W i sprzedaje je jako „minigrzejniki”. □

Przeestroga przed in vitro

List do polityków, sygnowany przez przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski abp. Józefa Michalika, przewodniczącego Zespołu Ekspertów KEP ds. Bioetycznych abp. Henryka Hosera i przewodniczącego Rady Episkopatu ds. Rodziny bp. Kazimierza Górnego.

Wobec ponownego podjęcia przez Sejm sprawy regulacji prawnej metody *in vitro*, zabieramy głos w trosce o niepomijanie poważnych racji moralnych oraz o uszanowanie stanowiska ludzi uznających prawo do obrony życia każdego człowieka za normę nadrzędną. Pragniemy przestrzec przed uchwaleniem ustaw dopuszczających rozwiązania prawne, które są nie do pogodzenia zarówno z obiektywnymi racjami naukowymi o początku biologicznego życia człowieka, jak też z jednoznacznymi wskazaniami moralnymi płynącymi z Dekalogu i Ewangelii, które przypomina Kościół.

1. Metoda *in vitro* powoduje ogromne koszty ludzkie, jakie są z nią związane. Dla urodzenia jednego dziecka dochodzi w każdym przypadku do śmierci, na różnych etapach procedury medycznej, wielu istnień ludzkich. Jeszcze więcej zarodków poddanych jest zamrożeniu. Nauka i wiara podkreślają, że od momentu poczęcia mamy do

czynienia z człowiekiem, ludzką osobą w fazie embrionalnej.

2. Procedura zapłodnienia *in vitro* ma wciąż nie do końca zbadane skutki dla dzieci poczętych tą metodą. Coraz liczniejsze badania pokazują, że skutkiem tej procedury jest mniejsza odporność, wcześniactwo, niedowaga, powikłania, a także częstsza zapadalność na rozmaite schorzenia genetyczne. Metoda ta jest więc zwyczajnie niebezpieczna dla dzieci poczętych przy jej pomocy.
3. Zapłodnienie *in vitro* to młodsza siostra eugeniki – rzekomo procedury medycznej – o najgorszych skojarzeniach z nie tak odległej historii. Procedura zapłodnienia pozaustrojowego zakłada bowiem „selekcję” zarodków, która oznacza ich uśmiercenie. Chodzi o eliminację słabszych zarodków ludzkich, zdiagnozowanych jako nieodpowiednie, czyli o „eugenizm selektywny”, piętnowany wielokrotnie przez Jana Pawła II i inne autorytety.
4. Nieobliczalne są również skutki społeczne, jakie wywołać może rozpowszechnienie metody zapłodnienia *in vitro*. Tak poczęte dziecko może mieć trzy matki: genetyczną (dawczynię materiału genetycznego), biologiczną (tę, która je urodziła) i społeczną (tę, która je wychowuje). Ojcostwo w przypadku metody *in vitro* jest jeszcze trudniejsze do określenia. Tak zwani dawcy „materiału genetycznego” bywają anonimowi, ale znane są też precedensy, że pociąga się ich do płacenia alimentów na rzecz dziecka poczętego z ich materiału genetycznego. Oddzielenie prokreacji od aktu

małżeńskiego zawsze niesie ze sobą złe społeczne konsekwencje i jest szczególnie niekorzystne dla dzieci przychodzących na świat wskutek działania osób trzecich. Prawne usankcjonowanie procedury *in vitro* pociąga za sobą nieuchronnie redefinicję ojcostwa, macierzyństwa, wierności małżeńskiej. Wprowadza także zamęt w relacjach rodzinnych i przyczynia się do podkopania fundamentów życia społecznego.

5. Pilną natomiast koniecznością jest uruchomienie programów zapobiegania niepłodności, której przyczyną są znane i uzależnione od ludzkich świadomych działań oraz leczenia niepłodności, którym nie jest technologia *in vitro*. Osoby z niej korzystające nadal pozostają niepłodne i chore.
6. Współczując rodzinom cierpiącym z powodu braku potomstwa, wyrażamy uznanie tym wszystkim, którzy mimo osobistego dramatu starają się zachować wierność zasadom chrześcijańskiej etyki i otwierają się na przyjęcie dzieci przez adopcję.

Wyrażamy nadzieję, że przedstawione racje staną się przedmiotem refleksji i zachętą do obiektywizmu tych, których Naród obdarzył szacunkiem i zaufaniem na aktualnym etapie polskiej historii. □

Warszawa, 18 października 2010 r.

+ Józef Michalik

Przewodniczący KEP

+ Kazimierz Górny

Przew. Rady ds. Rodziny KEP

+ Henryk Hosera

Przew. Zespołu Ekspertów KEP ds. Bioetycznych

Śmierć na śmierć nie umiera

...ciąg dalszy ze str. 2

Ksiądz Twardowski ze wzruszeniem pisze o pogrzebie psa, o śmierci, która przysłała po kanarka z kosą maleńką jak agrafka ...

Ci, którzy go kochali i kochają za to, że *nie chciał nawracać, nie znosił świętych kazań i nie posypywał cukrem religii*, że przyjaźnił się z *ważką, mrówką, biedronką i siostrą trawą* przychodzą teraz do niego najczęściej do kościoła Sióstr Wizytek w Warszawie na Krakowskim Przedmieściu. Przez całe lata ks. Twardowski był tam duszpasterzem (1959–2006), teraz ma w kościele oryginalne epitafium w kształcie klęcznika. Jesienią pojawiają się na nim kasztany, na Wielkanoc baze, baranek. Ktoś na stałe przyczepił do klęcznika biedronkę, a jakże...

Marmurowy klęcznik-epitafium zaprasza do modlitwy za ks. Twardowskiego i do księdza Twardowskiego. Na wewnętrznej ścianie klęcznika zwraca uwagę niezwykle tekst: to prośba umierają-

cego kaptana-poety o modlitwę i jego ostatni wiersz, napisany na krótko przed śmiercią:

Módlcie się o miłosierdzie dla mnie i dla wszystkich Jezus, i sam Tobie

Zamiast śmierci rącz z uśmiechem przyjąć Panie pod Twe stopy życie mi je jak różaniec

Warszawa, szpital przy ul. Banacha, 18 stycznia 2006 □
Barbara Stettner-Stefańska

LISTOPAD – POŚRÓD ŚWIĘTYCH

Każdy z nas, chrześcijan, jest wezwany, by dążyć do świętości.

Świętość nie jest bowiem drogą dla nielicznych, każdy, kto przyjął sakrament chrztu św., kto przez swoje codzienne życie wiarą, stał się prawdziwym uczniem Chrystusa i może osiągnąć świętość. Chcemy, w listopadzie, przypomnieć naszym Czytelnikom, „żywoi” kilku świętych i błogosławionych, których w tym roku wspominamy, ze szczególną czcią i modlitwą, a którzy mogą być dla nas wzorowymi przykładami świętości.

Dzieła Matki Teresy

opr. ks. T. Sokół

Na początek proponujemy historię życia znanej nam dobrze postaci – św. Matki Teresy z Kalkuty.

Urodziła się w 1910 r. w Skopje w Macedonii w rodzinie katolickiej jako Agnesa Gongea (Antigona) Boiagi. Z pochodzenia była Arumunką. Już w wieku 12 lat poczuła powołanie do służby zakonnej. Sześć lat później wstąpiła do zakonu Loretanek w Irlandii, przyjmując imię zakonne Maria Teresa od Małego Jezusa. Nowicjat odbywała w Indiach. Od 1929 r. pracowała w katolickiej szkole dla dziewcząt w Kalkucie, której została później dyrektorką. Śluby wieczyste złożyła 24 maja 1937 r.

Dzieła Matki Teresy

W 1946 r. Matka Teresa udała się do Dorjeeling na rekolekcje z Kalkuty. W czasie długiej podróży miała ustyszeć wezwanie od Boga, jak to sama określiła „powołanie w powołaniu”, ażeby opuścić zgromadzenie Loretanek i poświęcić się pracy dla ubogich, żyjąc wśród nich. W porozumieniu ze swym ojcem duchownym, otrzymała od papieża Piusa XII pozwolenie na opuszczenie zakonu. Przywdziała charakterystyczne białe sari z niebieskim obrzeżem i 21 grudnia 1948 roku wyszła na ulice Kalkuty, do slumsów pomagać trędowatym, umierającym i porzuconym dzieciom. Wynajęła w tym celu dwa pokoje – jeden służył jej jako szkoła, a drugi jako dom dla chorych i umierających. 19 marca 1949 dotoczyła do niej pierwsza siostra, a potem następne. 7 października 1949 r. nowe zgromadzenie – Sióstr Misjonek Miłości zostało zatwierdzone przez abp Kalkuty Ferdinanda Periera na prawie diecezjalnym. Po odbyciu nowicjatu dwanaście pierwszych sióstr złożyło pierwszą profesję zakonną

12 kwietnia 1953, a założycielka zgromadzenia – profesję wieczystą – jako misjonarka miłości. 1 lutego 1965 zgromadzenie otrzymało zatwierdzenie przez Stolicę Apostolską.

Misjonarki Miłości prowadzą w Indiach i na całym świecie sierocińce, domy dla chorych i umierających. W 1963 r. założyła męską wspólnotę czynną Braci Misjonarzy Miłości. W 1968 r. papież Paweł VI poprosił Matkę Teresę o przystanie siostr z jej zgromadzenia do Rzymu dla opieki nad biedakami. W 1976 r. Matka Teresa utworzyła wspólnotę kontemplacyjną dla sióstr, a w 1979 dla braci. Do końca życia pracowała pomagając ludziom, apelując jednocześnie zawsze o poszanowanie godności drugiego człowieka oraz czynnie sprzeciwiała się aborcji, eutanazji i antykoncepcji.

Kiedy otrzymała Nagrodę Nobla, wszystkie pieniądze przeznaczyła na najuboższych, łącznie z tymi, za które miał być wyprawiony bankiet po uroczystości wręczenia nagrody. Podczas przemówienia, które rozpoczęła znakiem krzyża, powiedziała: „Jeśli ustyszycie, że jakaś kobieta nie chce urodzić swojego dziecka i zamierza je usunąć, starajcie się przekonać ją, aby mi je przyniosła. Ja je będę kochała, widząc w nim znak Bożej miłości”.

Matka Teresa zmarła 5 września 1997 roku w Kalkucie. Jej pogrzeb w dniu 13 września 1997, decyzją władz Indii, miał charakter należny osobom o najwyższej randze w państwie. Jan Paweł II uznał, że za jej wstawiennictwem dokonał się pierwszy cud (uzdrowienie chorej na raka macicy) i rozpoczął się jej proces beatyfikacyjny. Pomimo wątpliwości związanych z tym uzdrowieniem i pojawiających się głosów, że Matka Teresa powinna zostać ogłoszona świętą już za życia, za swoją

niezwykłą działalność, zostaje Ona beatyfikowana 19 października 2003 r.

Jeszcze nigdy we współczesnej historii chrześcijaństwa nikt nie został wyniesiony na ołtarze tak szybko, bo zaledwie 6 lat po swojej śmierci.

Modlitwa za wstawiennictwem
bł. Matki Teresy z Kalkuty

Błogosławiona Tereso z Kalkuty, pragnąc kochać Jezusa tak jak nigdy dotąd nie był kochany, oddałaś Mu się całkowicie, niczego Mu nie odmarwiłaś. Będąc zjednoczona z Nim pokalałaś Sercem Maryi i zaakceptowałaś Jego powołanie, aby zaopiekować Jego niewzruszone pragnienie miłości dusz, stałaś się nosicielką Jego miłości do najbardziej potrzebujących. Z gorliwością i poświęceniem oddałaś Mu swoje serce, stałaś się świadkiem radości płynącej z całkowitego przynależenia do Niego. Ty byłaś tak intrygująca zjednoczona z Jezusem, Twoim Ukrzyżowanym Oblubieńcem, że On wisząc na Krzyżu pragnął podzielić się z Tobą agonią swego serca. Błogosławiona Tereso, Ty złożyłaś obietnicę, aby nieustannie przynosić światło miłości do tych, którzy są na ziemi. Módl się za nas, abyśmy także pragnęli zaopiekować się płonącej miłości Jezusa, gorliwie Go kochając, radośnie dzieląc z Nim Jego ciępie i służąc Mu całym sercem w naszych braciach i siostrach, szczególnie tych najbardziej potrzebujących i niekochanych. Amen.

Lotos na szelfie norweskim

Polska Grupa Lotos z branży naftowej niedługo wystartuje z wydobywaniem ropy naftowej ze złoża na szelfie norweskim Morza Północnego. Do portu w Stavanger dotarła już bowiem platforma wydobywcza zbudowana w Abu Dhabi.

25 października platforma wyruszy na złożo Yme, w którym 20 procent udziałów należy

do Lotosu. Komercyjne wydobywanie rozpocznie się w marcu przyszłego roku.

Już wówczas firma powinna pozyskać 300 tysięcy ton ropy naftowej i takie wydobywanie ma się utrzymywać przez kolejne dwa lata, a później zacznie spadać, aż do wyczerpania złoża. Eksploatacja pola potrwa około 10 lat. □

Niech pamięć o Nich pozostaje w sercach wszystkich

WSPOMNIJMY POLSKICH KSIĘŻY, KTÓRZY, PRACUJĄC WŚRÓD EMIGRACJI,
SŁUŻYLI BOGU I OJCZYŹNIE.

*Jesli wierzymy, że Jezus istotnie umarł i zmartwychwstał,
to również tych, którzy umarli w Jezusie, Bóg wraz z Nim
wskrzesi. (1 Tes 4, 14)*

2000

† ks. kan. Bronisław Bieszczad – zmarł w Lourdes
† br. Władysław Szyrakiewicz SChr. – zmarł w Paryżu

2001

† ks. Józef Nowak OMI – zmarł w Beuvry
† ks. Józef Przybycki OMI – zmarł w Lens

2002

† ks. Bronisław Marciszewski OMI – zmarł w Béthune
† ks. Henryk Kulikowski SChr. – zmarł w Polsce

2003

† ks. Szczepan Sumela SAC – zmarł w Paryżu
† br. Leon Bąkowski SAC – zmarł w Paryżu
† ks. Zbigniew Delimat SChr. – zmarł w Polsce

2004

† ks. Dominik Ziółkowski – zmarł w Pulversheim
† ks. Bolestaw Krachulec OMI – zmarł w Vaudricourt
† ks. Marian Rejkowicz OMI – zmarł w Vaudricourt
† ks. Stefan Baraniak SChr. – zmarł w Polsce

2005

† ks. prałat Franciszek Jagła – zmarł w Auby
† ks. Alojzy Misiak – zmarł w Pont L'Abbé
† o. Krzysztof Szymanek OFM – zmarł w Limoges

2006

† ks. prałat Tadeusz Derendal – zmarł w Lourdes
† ks. Andrzej Kurek – zmarł w Polsce
† ks. Alfons Skomrowski SChr – zmarł w Polsce
† o. Wiktor Mendrela OMI – zmarł w Vaudricourt
† br. Paweł Woryna OMI – zmarł w Vaudricourt
† br. Stefan Szymański OMI – zmarł w Vaudricourt

2007

† ks. Paweł Adamski OMI – zmarł w Vaudricourt

2008

† ks. Leszek Malewicz OMI – zmarł w Paryżu

2009

† ks. kanonik Stanisław Jemiolo – zmarł w Polsce

2010

† ks. Roman Podhorodecki – zmarł w Polsce
† ks. Jan Socha CM – zmarł w Polsce
† ks. Jan Bojda SChr. – zmarł w La Ferté sous Jouarre

Modlitwa

*Chroń, Panie, wątłą moją duszę zieleni
Od podeptania i martwych spopieleń,
Abym wśród życia Ostatniej Wieczery
Czuła aromat balsamiczny, świeży.*

*I niech, rozpięty na krzyżu konania,
Nie widzę słońca, co w pomrok się skłania,
Lecz niech mi wiara, Matka Bolesciwa,
Wskaże dal, gdzie się świt nowy odkrywa.*
Leopold Staff

Modlitwa na cmentarzu w Montmorency (1 Listopada)

Polska Misja Katolicka we Francji zaprasza do wspólnej modlitwy za zmarłych na cmentarzu w Montmorency. Msza św. o godz. 14³⁰, przewodniczył jej będzie Rektor PMK we Francji ks. inf. Stanisław Jeż. Wyjazd minibusem spod kościoła polskiego w Paryżu (263 bis, rue Saint-Honoré) o godz. 13⁰⁰ (zapisy w biurze PMK – tel. 01 55 35 32 32; koszt przejazdu – 12 €).

Pielgrzymka na cmentarz w Thiais (niedziela – 7 Listopada)

Polska parafia w Paryżu (Concorde) zaprasza w pierwszą niedzielę po Wszystkich Świętych (7 listopada) na pielgrzymkę, na polskie groby cmentarza w Thiais. Dojazd własnymi środkami transportu. Rozpoczęcie modlitw o godz. 15⁰⁰

SPK - Koło Paryż

W listopadzie pamiętamy szczególnie o naszych zmarłych. Zapraszamy serdecznie członków i wszystkich zainteresowanych na spacer po Cmentarzu Montparnasse, gdzie znajdują się liczne groby naszych bohaterów z okresu Powstania Kościuszkowskiego, Listopadowego i Styczniowego.

Spotkanie przy wejściu głównym od ul. Edgar Quinet, w niedzielę 7 listopada o godz. 15 (M° Edgar Quinet lub Raspail). Naszym przewodnikiem będzie pani Barbara Kłosowicz - członek Zarządu Stowarzyszenia Ochrony Grobów i Pomników Polskich we Francji.

„Gościa niedzielnego” pytanie o wychowanie

Zapobiec problemom

Przeczytałem list od 20-latka dotyczący gier komputerowych z konkluzją, że przy właściwym podejściu nie należy się zbytnio martwić. Mamy troje dzieci w wieku szkolnym i właśnie ten obszar budzi moją troskę. Uporaliśmy się z żoną w ten sposób, że dzieci mają wyznaczoną ilość czasu (same go pilnują) na gry. Mają też swoje obowiązki. Poza tym staramy się z nimi rozmawiać o tym, czym żyją.

Jestem informatykiem, więc świat komputerów jest mi bliski. Natomiast treści gier bywają niepokojące. Na niektóre gry nie pozwalam, niektóre jedynie toleruję i mówię o tym dzieciom. Rozmawiamy, a one trzymają się ustalonych granic, nawet jeśli czasem niezbyt chętnie. Natomiast jednego u siebie pilnuję – chcę, aby dzieci czuły, że mogą o wszystkim ze mną porozmawiać. Mam wrażenie, że przy różnych dziecięcych wybrykach co jakiś czas zaczynam słyszeć z ich ust opinie, które sam bym wypowiedział. Znaczą, że coś do nich przenika.

Ojciec

Jak miło przeczytać taki list. O tę rodzinę można być zupełnie spokojnym. Tata, który ma jasne zasady, który dogaduje się z mamą, jest bardzo otwarty, gotowy do pomocy, ale postawił jasne granice. Lecz nie granice są jego priorytetem, lecz zaufanie i rozmowy o tym, czym żyją dzieci. Taka rodzinka

powinna mieć otwarty dom, by jeszcze kilkoro rówieśników z różnych poronionych rodzin mogło tam spędzić mądrze czas, porozmawiać, czuć się zauważonym. Już chyba pisałam o pewnej energicznej babci, u której po lekcjach spędza czas nie tylko wnuk, ale też kilku jego kolegów gimnazjalistów. Zjedzą, pośmieją się, są uważnie wystuchani, a gdy siedzą przy komputerze, babcia często do nich dochodzi, dopytuje się, oni starszą panią wtajemniczają, pomagają w sprawach Internetu.

Gdy nadchodzi gimnazjum, różnie mogą się sprawy potoczyć. Dlatego takie ważne jest wczesne budowanie dobrych relacji. Jeśli mama 12-latka kłóci się z synem, wypomina mu spędzony z nim czas, tłumaczy się, że jest delikatna i wrażliwa, to ja się martwię o tego nastolatka. Oto fragment listu licealistki, który powinien być ostrzeżeniem, że w sposób niezauważalny dla bliskich nastolatek wpada w tarapaty:

„Kiedyś miałam przyjaciół, dobry kontakt z rodziną, przykładałam się do nauki. Wszystko zaczęło się psuć w gimnazjum. Po wakacjach moi przyjaciele bardzo się zmienili, dla dziewczyn zaczęli się liczyć chłopczy itd., a ponieważ ja w to nie weszłam, zmniejszył się krąg przyjaciół, zaczęły się kpiny. Postanowiłam się zmienić, bo nie chciałam być kimś, z kogo się drwi. Przystałam się uczyć, chodziłam na wagar, oszukiwałam na sprawdzianach, stałam się wulgarna i negocjowałam

wszystko, co do tej pory było ważne – relacje rodzinne, wiarę, wszelkie wartości. Całkowicie zepsuta relacje z rodzicami. W gimnazjum zbuntowałam się przeciwko wszystkiemu – także przeciwko religii, robiłam wszystko, żeby zaszpanować ateizmem. Dostałam się jednak do liceum, ale teraz braki wychodzą na jaw. Totalnie sobie nie radzę w szkole i to nie tylko pod względem nauki.”

Nie ma tygodnia, by takie listy nie nadchodziły. Ujawiam ten fragment, by uczulić rodziców gimnazjalistów, że ich dzieci potrzebują wsparcia, kontaktów, uwagi, życzliwości, ale też postawienia granic. Na ogół pisze ta młodzież, która po okresie negacji chce coś zmienić, jest otwarta na rady, nie bardzo wie, jak przepraszać rodziców i jak ich do siebie przekonać. Okropnie im wstyd, ale nie potrafią o tym powiedzieć tym, których najbardziej kochają. Jednocześnie przyznają, że tęsknią do Boga, do sakramentów. □

KRZYŻÓWKA GŁOSU

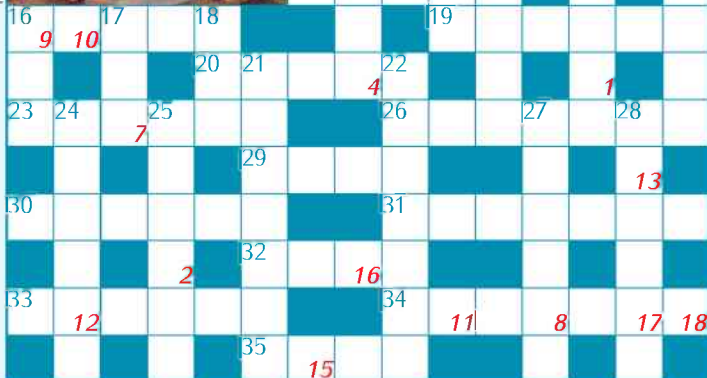
POZIOMO: 1) Natłok ludzi 5) Ekspozytura 6) Gruby drut 7) Męka, cierpienie 8) Płyn do kreślenia 10) Blokuje zasuwę 14) Konna gra księcia Karola 15) Kawiarniany grajek 16) Nasz powszedni 19) Instalator 20) Cenny starość 23) Końcowa faza baroku 26) Japońska sztuka układania kwiatów 29) W powietrzu 30) Wielki, gęsty las 31) Naukowy lub wypoczynkowy 32) Kółko zębate 33) Drzewo iglaste 34) Rozpromienia twarz 35) Kumpel Portosa

PIONOWO: 1) Okleina ścienna 2) Biblijny patriarcha, żył 969 lat 3) Obok praktyki 4) Skok w górę lub w bok 9) Ssak, który „pierze” swój pokarm 11) Rogi zwierzyny płowej 12) Szewska nić 13) Maszyna się zacina 14) Zapinane przed jazdą 16) Tytuł władcy dawnej Rosji 17) Otwór w pokładzie statku 18) W nim paliwo 21) Krótka wzmianka w prasie 22) Autobus z projektorem filmów 24) Przeplata się z wążkiem 25) Maleństwo niedawno urodzone 27) Rozległa równina pokryta trawą; wygon, skotnik 28) Ojczyzna obecnego papieża

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18		

Kommunia Świętych i Archaniołów w niebie – A. Dürer

POLSKA | FRANCJA | ŚWIAT

Anna Rzczycka

Laureat Nobla za kratkami

Tegoroczną Pokojową Nagrodę Nobla otrzymał chiński intelektualista, Liu Xiaobo, skazany w 2009 roku przez władze w Pekinie na 11 lat więzienia. Liu Xiaobo przetrzymywany jest w zakładzie karnym na północnym wschodzie Chin. Żona dysydenta, Lui Xia, która 9 października zaniosta więziennej mężowi wiadomość o nagrodzie, została natychmiast „wzięta pod opiekę” przez policję. Zabroniono jej opuszczać mieszkanie, a kompleks budynków, w którym to mieszkanie się znajduje, otoczone jest przez siły porządkowe. Oczywiście nie ma mowy o kontaktach z zagranicznymi dziennikarzami. Cenzura zrobiła wszystko, by informacja o Pokojowej Nagrodzie Nobla nie zaczęła krążyć po kraju. Po pierwszym, oficjalnym potępieniu „nieprzyzwoitej” decyzji Norweskiego Komitetu Noblowskiego, nazwisko laureata zniknęło z prasy i internetu.

Nie przeskodziło to jednak opozycji demokratycznej zamianifestować swej radości: studentom udało się o trzeciej nad ranem rozwinąć na placu Tien An Men transparent z gratulacjami. W Pekinie, Szanghaju i Hangzhou dysydenci zorganizowali spotkania dla uczczenia wydarzenia (wielu z nich zostało zresztą zatrzymanych natychmiast potem przez policję). Najbardziej zdeterminowali internauci znaleźli sposób, by puścić w obieg informację. Karykaturzysta Kuang Biao umieścić na swym blogu rysunek przedstawiający medal nagrody Nobla za kratkami. Inny internauta podsumował sytuację, publi-

kując pod datą 8 października białą przesterzeń w cudzysłowie „”.

Nie należy jednak się łudzić: przeważająca większość Chińczyków nie wie, kto został laureatem Pokojowej Nagrody Nobla. I nie wie, że laureat ów siedzi w chińskim więzieniu. Nie wie też, za co został skazany.

W 1989 roku, gdy w Chinach rozpoczął się bunt studencki, 54-letni dzisiaj Liu Xiaobo wykładał spokojnie literaturę na uniwersytecie Columbia w Nowym Jorku. Wielu Chińczyków myślało tylko o tym, jak uciec przed chaosem i zagrożeniem; Liu Xiaobo wprost przeciwnie, postanowił wrócić do kraju. Dotychczas do studentów demonstrujących na placu Tien An Men w Pekinie, prowadził negocjacje z armią, próbując zapobiec konfrontacji, która w końcu 4 czerwca nad ranem zakończyła się likwidacją studenckiego miasteczka i prawdziwą masakrą. Liu uszedł z życiem, ale za swe zaangażowanie w protest młodzieży zapłacił 20 miesiącami więzienia. Potem stanął przed wyborem: przedostać się do Francji lub Stanów Zjednoczonych i prosić tam o azyl polityczny albo wtopić się w kapitalistyczne Chiny i robić interesy, jak uczyniła to pewna liczba studentów, którzy wyszli cało z rzezi na placu Tien An Men. Liu Xiaobo wybrał drogę oporu, za co najpierw umieszczony został po policyjnym nadzorem, a później skazany na 3 lata obozu pracy.

Zapytany, dlaczego nie wyjechał z Chin, chociaż miał taką możliwość, odpowiedział w 2007 roku: „Nie wyemigrowałem,

bo uważam, że mam dług wobec ofiar Tien An Men. Bratem udział w tym ruchu, który miał wielkie znaczenie dla pokoju i wolności, i uważam siebie za ocalańca. Większość zabitych w czerwcu 1989 roku to byli studenci i robotnicy, czyli naród chiński. Dzisiaj nikt nie słyszy ich głosu, muszę więc mówić w ich imieniu, bo pamięć o Tien An Men jest zagrożona. Informacja jest zablokowana i oceniana. Partia komunistyczna, odcinając społeczeństwo od informacji, zamazując przeszłość, zapewnia sobie całkowitą kontrolę nad ludźmi. Ale nie jest w stanie zniszczyć świadomości moralnej. Wierzę, że losy wolności w Chinach zależą od tej świadomości.”

W 2008 roku Liu Xiaobo opracował manifest o nazwie „Karta 08”, domagający się poszanowania konstytucji chińskiej, rozszerzenia reform ekonomicznych na politykę, wolności słowa i religii. Tekst ten, wzorowany na czechosłowackiej „Karcie 77”, podpisało 10 000 osób, w tym co najmniej 300 chińskich intelektualistów. W przeddzień publikacji „Karty 08” Liu został aresztowany. Władze oskarżyły go o działalność wyrotową i osadziły w więzieniu, gdzie znajduje się do dziś. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Lech przegrał w ekstraklasie trzeci raz z rzędu, Wisła po raz drugi, od kiedy jej trenerem jest Robert Maaskant. Legia wymęczyła wygraną w Łodzi, a tymczasem Jagiellonia (dwa gole Frankowskiego) i Korona uciekają. W derbach Wybrzeża lepsza Lechia. Wyniki 9 kolejki: Śląsk Wrocław – Polonia Warszawa 2:2, Korona Kielce – GKS Bełchatów 3:1, Widzew – Legia 0:1, Lechia Gdańsk – Arka Gdynia 1:0, Lech Poznań – Zagłębie Lubin 0:1, Górnik Zabrze – Wisła Kraków 1:0, Cracovia – Ruch 2:3, Jagiellonia Białystok – Polonia Bytom 3:0. Napastnik Korony Kielce, Andrzej Niedzielan po raz drugi z rzędu wygrał w konkursie na piłkarza miesiąca ekstraklasy. Na prowadzeniu pozostaje Jagiellonia – 22 punkty, która wyprzedza Koronę Kielce – 20, Lechię Gdańsk – 17, GKS Bełchatów – 16, Górnika Zabrze – 15. Tabele zamykają Lech, Śląsk i Cracovia. Co za czasy...

☺ Polacy za granicą. Klub z Dortmundu z 4 Polakami w składzie został liderem Bundesligi po raz 96. w historii. Borussia wygrała 2:1 z FC Koeln. Gola zdobył m.in. Błaszczykowski. Arkadiusz Malarz został nowym bramkarzem cypryjskiego AEL-u Limasol. AJ Auxerre zaproponowało Jeleniowi przedłużenie kontraktu, który obowiązuje do końca czerwca 2012 r. Na razie Jeleń leczy kontuzję. Natomiast do gry po kontuzji wrócił Wasilewski, który wystąpił w pierwszej połowie towarzyskiego spotkania Anderlechtu z Koninklijk Diegem-Sport, wynik 3:3. Trener Warzycha był blisko wygrania Pucharu USA. Prowadzony przez niego Columbus Crew w finale US Open przegrał 1:2 z Seattle Sounders FC.

☺ Mecz szczyptornistów Vive z niemiecką drużyną Rhein-Nec-

kar Loewen w Lidze Mistrzów miał wiele smaczek. U gości poza Bieleckim, któremu zgotowano w Kielcach owację i Tkaczykiem, gra jeszcze Szmaj, który w pierwszej połowie bronił jak natchniony. W drugiej dostał dwie minuty kary za krytykowanie sędziego i na parkiet nie powrócił. Tkaczyk zobaczył czerwoną kartkę za trafienie przeciwnika ręką w twarz. Bielecki też został wykluczony, gdy 4 sekundy przed końcem sfaulował Nata, co dało Kielcom rzut karny. Było wtedy 23:23, ale wynik taki pozostał, bo rzut Stojkovicia obronił Fritz. Dla Vive punkt wywalczony w meczu z Rhein-Neckar jest dopiero pierwszym w Lidze Mistrzów. Wcześniejsze trzy mecze grupowe mistrzowie Polski przegrali.

☺ Trzeci turniej i trzeci finał Mariusza Fyrstenberga i Marcina Matkowskiego. Trzy pracowite tygodnie w Azji dały im skok z 11. na czwarte miejsce w rankingu w rankingu ATP, we wszystkich turniejach doszli do finałów. Do pełni szczęścia zabrakło niewiele. Jurgen Melzer i Leander Paes wygrali z nimi w Szanghaju tylko 7:5, 4:6, 7:5. Polska para ma dużą szansę na występ w turnieju Masters.

☺ Pomiędzy startami w Grand Prix Japonii i Korei polski kierowca Formuły 1 Robert Kubica wziął udział w Rajdzie Antibes, przedostatniej rundzie mistrzostw Europy. Jego Renault Clio Super 1600 to auto z napędem tylko na przednią oś, słabsze o kilkadziesiąt koni mechanicznych od czteronapędowych rajdówek kategorii Super 2000. Mimo tego Kubica zajął w wyścigu 3 miejsce. Wygrał Włoch Betti (Peugeot), przed Michałem Sotowowem (Ford). □

Saints patrons de Pologne

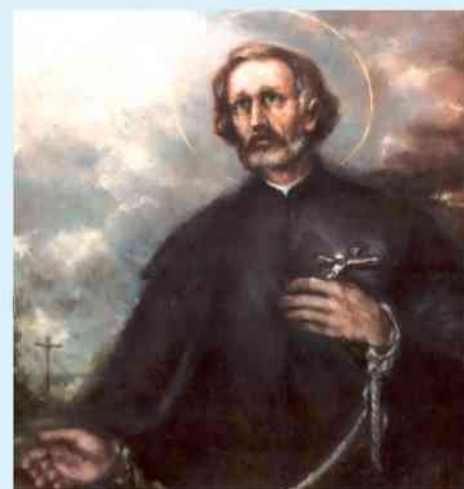
La Pologne reconnaît, à côté de la Vierge Marie, Reine de Pologne, deux saints patrons principaux, saint Adalbert et saint Stanislas, dont les biographies ont été présentées dans La Page des Francophones à l'occasion de la Toussaint 2009. Elle reconnaît aussi deux autres patrons, qualifiés de « secondaires ».

Tous les deux sont jésuites et ont vécu il y a plusieurs siècles. Le premier, saint Stanislas (Stanisław) Kostka, est né en octobre 1550, en Mazovie, à Rostkowo près de Przasnysz, au nord de Varsovie. Il est originaire d'une grande famille nobiliaire du XVIe siècle. Son père Jan, issu de la maison de Dąbrowa, occupe la fonction de sénateur du royaume, à Zakroczym. Sa mère, Małgorzata Kryska, appartient à la maison d'Odrowąż. Dès son plus jeune âge, Stanislas se distingue par une grande piété qu'il tire de l'éducation stricte reçue de ses parents. À l'âge de 14 ans, il va à Vienne avec son frère aîné pour poursuivre ses études dans une école religieuse tenue par des jésuites. À la fin de la troisième année, Stanislas fait partie des meilleurs élèves. Il parle l'allemand et le latin, et possède de bonnes connaissances en grec. Il passe tout son temps entre l'école, l'église et la prière. Son comportement pieux ne plaît pas à ses camarades. Il est l'objet de moqueries et se fait taper par eux, mais il supporte tout. En décembre 1565, il tombe gravement malade. On le dit au seuil de la mort et il ne peut pas communier. Il a alors une vision dans laquelle sainte Barbe, patronne de la bonne mort, qu'il invoquait souvent, se présente à lui en compagnie de deux anges et lui administre le viatique. Il a encore une autre vision dans laquelle la Vierge Marie, tenant l'Enfant Jésus, se penche sur lui pour lui déposer l'Enfant dans les bras et lui demander d'entrer dans la Compagnie de Jésus. Stanislas a du mal à répondre à cette demande, car ses parents s'y opposent. Alors, en août 1567, il quitte Vienne sous un déguisement et se rend en Bavière où il rencontre Pierre Canisius, un des premiers membres de la Compagnie de Jésus. Ce dernier l'envoie à Rome, chez François Borgia, supérieur général de la Compagnie qui, devant la détermination du jeune homme et les recommandations qu'il présente, accepte de l'admettre dans ses rangs comme novice en octobre 1567. Au début de 1568, Stanislas prononce ses vœux. Au début du mois d'août, il a le pressentiment qu'il va bientôt mourir et le fait savoir à son entourage. Il prie pour que ce soit le 15, le jour de l'Assomption de la Vierge Marie. Ce jour-là en effet il meurt de malaria. Son culte se répand rapidement et se renforce lorsque deux ans plus tard, à l'ouverture de son cercueil, on trouve son corps intact. Stanislas a été canonisé en 1726 par le pape Benoît XIII, mais son culte a été autorisé dès 1602 par le pape Clément VII. Ses reliques reposent à l'église Saint-André du Quirinal à Rome. Fêté le 13 novembre – mais le 18 septembre en Pologne, saint Stanislas Kostka est également le patron de la jeunesse polonaise. Le deuxième

patron secondaire, c'est saint André (Andrzej) Bobola, également issu de la noblesse polonaise, de la maison de Leliwa. Il est né en novembre 1591 à Strachocina près de Sanok. Sa famille était très liée à la religion catholique. Dans les années 1606-1611, il fréquente une école dirigée par les jésuites, à Braniewo, en Varmie-Mazurie. En 1611, il entre dans la Compagnie de Jésus, comme novice, à Vilnius, et prononce ses vœux en 1613. Il étudie la philosophie à l'université, toujours à Vilnius, jusqu'en 1616, puis la théologie de 1618 à 1622, après avoir travaillé pendant deux ans comme enseignant. Il est ordonné prêtre en mars 1622 puis envoyé à Nieśwież pour sa dernière période de formation, le troisième an, avant de prendre en charge la paroisse de la ville jusqu'en 1624. À partir de là, il commence une vie très active et change souvent de lieux. En 1624-1630, il est à Vilnius, à l'église Saint-Casimir, où il est prédicateur, confesseur, puis recteur de l'église ; en 1630-1633, il est supérieur de la maison des jésuites à Bobrujsk sur la Berezina, à quelques distances de Minsk ; en 1633-1636, il anime la Sodalité Mariale pour les élèves du collège des jésuites, à Płock ; en 1636-1637, il est prédicateur à Varsovie ; en 1637-1638, il revient à Płock où il est préfet du collège des jésuites et prédicateur ; en 1638-1642, il est à Łomża ; en 1642-1646, il est envoyé en mission à Pinsk en Pologne, sur la rivière Prypiat ; en 1646-1652, il est de retour à Vilnius, à l'église Saint-Casimir ; en 1652-1657, il est de nouveau à Pinsk. Durant toutes ces années pendant lesquelles il a beaucoup bougé, il a toujours exercé les mêmes fonctions de prédicateur, professeur et missionnaire. Son action en Pologne lui a valu les surnoms d'« Apôtre de la région de Pinsk » et de « Chasseur d'âmes », ce qui n'était pas du goût de tout le monde, surtout des orthodoxes qu'il cherchait à convertir au catholicisme. Les Cosaques, qui déclarent la guerre à la Pologne, s'emparent d'Andrzej Bobola à Janów Poleski et le martyrisent sauvagement à mort le 16 mai. Il a été béatifié en 1853 par le pape Pie IX, puis canonisé en 1938 par le pape Pie XI. Officiellement patron secondaire de la Pologne depuis 2002, il est fêté le 16 mai. Son corps repose à l'église Saint-André-Bobola à Varsovie. □

Saint Stanislaus Kostka

Saint André Bobola

Przerazająca statystyka. Polska na 1. miejscu

Od 10 lat Polska znajduje się na pierwszym miejscu w Unii Europejskiej nie tylko pod względem liczby ofiar śmiertelnych, ale także kosztów, jakie ponosi państwo z powodu tragedii drogowych – pisze "Dziennik Gazeta Prawna".

W 2008 r. jedna ofiara wypadku drogowego kosztowała państwo 1,47 mln zł. od 2000 r. ta kwota uległa podwojeniu.

Zdaniem Banku Światowego, wypadki drogowe pochłaniają 2 proc. PKB. To są nie tylko bezpośrednie koszty zdarzeń, ale również utracone możliwości wytwórcze tych, którzy odchodzą na zawsze.

Statystyki pokazują, że wśród ofiar wypadków przeważają osoby w przedziale wieku 15 – 45 lat, a 80 proc. z nich to mężczyźni. Tracimy więc najbardziej wydajnych zawodowo członków naszej populacji.

Polak na drodze

Samodzielna Pracownia Ekonomiki Instytutu Badawczego Dróg i Mostów wyczyta, że 1 tys. km autostrady może rocznie pomniejszyć liczbę zabitych na polskich drogach o 200 osób, a rannych o 1300. Wynika to stąd, że na autostradach ruch jest lepiej uporządkowany i dzięki temu dochodzi do mniejszej liczby wypadków.

Doświadczenia innych państw UE pokazują, że system dobrych dróg oraz sieć fotoradarów i surowe konsekwencje wobec łamiących przepisy, pozwalają na znaczną redukcję ilości wypadków drogowych – pisze „Dziennik Gazeta Prawna”. □

Wśród krajowych nowości wydawniczych

Tadeusz Dubicki
Andrzej Suchcitz

Oficerowie wywiadu WP i PSZ w latach 1939–1945

Tom I

BIBLIOTEKA „NIEPODLEGŁOŚCI”

Wywiad II RP w suwerennej Polsce

Powoli, ale jednak, otwierają się archiwa, dotąd utajnione także przed historykami... Przedmiotem dość intensywnych badań polskich historyków jest działalność polskiego wywiadu wojskowego do roku 1945, więc w okresie suwerennej Polski. Zwolna też przestaje być tematem wstydlwym lub kłopotliwym znaczenie wywiadu – także w czasach współczesnych – dla państwa, jego obronności, gospodarki czy stosunków międzynarodowych.

Naktadem Wydawnictwa LTW, Instytutu Józefa Piłsudskiego w Warszawie oraz Towarzystwa Opieki nad Archiwami Instytutu Literackiego w Paryżu – przy dofinansowaniu przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz Fundację z Brzezia Lanckorońskich – ukazał się w tych dniach pierwszy tom z zaplanowanego trzytomowego dzieła historycznego (pozostałe dwa tomy – w roku przyszłym) – „Oficerowie wywiadu WP i PSZ w latach 1939–45” – słownika biograficznego, obejmującego ponad 200 biogramów pracowników polskiego wywiadu, pracujących do roku 1945 na odcinku rozpoznania Sowietów i III Rzeszy.

Autorami tej cennej pozycji są dwaj historycy – łodzianin, prof. Tadeusz Dubicki z UK i dr Andrzej Suchcitz, kierownik Archiwum Instytutu i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie.

Słownik jest monumentalną, pionierską pracą, nie mającą odpowiedników w zagranicznym piśmiennictwie historycznym (na Łotwie podjęto podobną inicjatywę badawczą, ale w skromniejszym wymiarze), a będącą cennym upamiętnieniem wybitnych postaci polskiego przedwojennego

wywiadu, ich cichej, wielkiej roboty na rzecz suwerennej Rzeczypospolitej.

Publikację słownika poprzedziła kwerenda m.in. w Centralnym Archiwum Wojskowym, w niewielkiej mierze w Archiwum Akt Nowych oraz Rossijskim Gosudarstwiennym Wojennom Archiwie w Moskwie, w Instytucie Pamięci Narodowej i oddziale IPN w Poznaniu, w Instytucie Polskim i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie, w Studium Polski Podziemnej, Instytucie Józefa Piłsudskiego w Londynie oraz z archiwum B. Jeżewskiego znajdującym się w Bibliotece POSK w Londynie.

W potocznej świadomości utrwalił się sukces „Enigmy” – rozpracowania przez polskie służby specjalne, przy udziale wybitnych polskich matematyków, niemieckich szyfrów. Przez wiele lat inne wybitne sukcesy świetnego wywiadu II Rzeczypospolitej pozostawały nieznanie szerszej opinii publicznej, a należały do nich m.in. bezcenna pomoc udzielona wywiadowi angielskiemu w rozpoznaniu inwazyjnych możliwości floty niemieckiej czy zorganizowanie placówki wywiadowczej w Bukareszcie, w siedzibie japońskiego ataszatu. Warto też wiedzieć, że po klęsce Francji w 1940 roku pierwszą aliancką siatką wywiadowczą utworzoną tam była siatka mjr Mieczysława Stowikowskiego, przekształcona we wrześniu 1940 roku w Ekspozyturę „Francja”, z placówką wywiadowczą „Interallee” w Paryżu, i placówkami wywiadowczymi w Tuluzie, Lionie, Marsylii i Nicei. To właśnie na polskiej siatce wywiadowczej we Francji opierał się wywiad brytyjski w latach 1940–41. Polacy zorganizowali także aliancki wywiad w Afryce Północnej, po wylądowaniu tam niemieckiego Africa Korps (wcześniejsza próba zorganizowania siatki wywiadowczej w oparciu o kadry francuskie zakończyła się zdradą...). Ekspozytura polskiego wywiadu rozpracowała także dla aliantów rozmieszczenie wojsk niemieckich we Francji, w tym niemiecki system umocnień w Normandii, Bretanii i rejonie Calais, nadto w Belgii, Holandii i Luksemburgu. Z liczącej ok. 1,5 tysiąca Ekspozytury „Francja” 85 jej członków Niemcy schwytali i stracili, ponad 200 osób znalazło się w niemieckich obozach koncentracyjnych.

Historycy są dość zgodni w ocenie, że największym zaniedbaniem polskiego wywiadu było nierozpoznanie rzeczywistych zamiarów aliantów, Francji i Anglii, w początkach 1939 roku. Mimo, że w maju 1939 roku Francja zobowiązała się, w wypadku niemieckiego uderzenia na Polskę (najpóźniej w dwa tygodnie od zarządzenia mobilizacji) uderzyć na Niemcy większością swych sił – wiadomo już dzisiaj, że w tym samym czasie sztaby

francuski i brytyjski wiarotomnie, w tajemnicy przed rządem polskim, uzgodniły między sobą wspólną strategię o bardzo ograniczonych działaniach ofensywnych, co potwierdziła we wrześniu 1939 roku konferencja w Abbeville.

Z zawartych w „Słowniku” biogramów oficerów przedwojennego polskiego wywiadu wyłania się obraz ludzi ideowych, oddanych bez reszty sprawie niepodległej, suwerennej Polski. Kpt. Antoni Jerzy Niezbrzycki, ptk Tadeusz Skinder, kpt. Mikołaj Telatycki, gen. Marian Józef Smoleński... – i inni, o których warto wiedzieć więcej. Wielu z nich zginęło na posterunku, z rąk niemieckich i sowieckich, wielu – po roku 1945 – klepało biedę na emigracji. Nieliczni, którzy zdecydowali się na powrót do kraju, przytłaczali to śmiercią lub długoletnim więzieniem.

Nie znane są przypadki, by ktokolwiek z oficerów polskiego przedwojennego wywiadu zgromadził dla osobistych potrzeb w zagranicznym banku pieniądze, pozyskane w trakcie służby... – co zdarzyło się pewnemu „asowi” wywiadu PRL-owskiego, jak to nie tak dawno ujawniły w kraju media.

Zawarte w „Słowniku” biogramy oficerów przedwojennego wywiadu polskiego stanowią zarazem świetny „wziernik” w zakulisową historię polityki. Dla ich rodzin, dzieci i wnuków żyjących dzisiaj w większości poza granicami Polski, w tym i we Francji, książka ta stanowić będzie z pewnością ważny, cenny dokument.

Łódzki współautor książki, prof. Tadeusz Dubicki od lat specjalizuje się w badaniach nad polskim wychodźstwem wojskowym i politycznym oraz historią wojskowości. Jest autorem ponad 20 książek, w tym „Internowanie ptk Józefa Becka” i „Sanatorowie contra sikorszczycy”.

Marian Miszański

Odnowienie przyrzeczeń B.Ż.R

Październik jest szczególnie poświęcony Matce Bożej poprzez modlitwę różańcową.

W tym kontekście, w niedzielę 10 października w parafii Liewin, Avion, w kościele Notre Dame de Grace członkinie Bractwa Żywego Różańca, w czasie Mszy św. sprawowanej przez księdza proboszcz Grzegorza Napierałę, odnowiły swe przyrzeczenia przed obrazem Matki Bożej Częstochowskiej.

Uroczystość uświetnił kobiecy zespół „Gitary Świętego Stanisława” z Dourges. Serdeczne podziękowania za ich piękny śpiew w czasie liturgii.

L'aide médicale de l'État (AME) – państwowa pomoc medyczna

Osoby, które nie mają ubezpieczenia zdrowotnego muszą płacić za każdą usługę medyczną. Jednakże od 1 stycznia 2000 r. państwo francuskie wprowadziło L'aide médicale de l'État. Celem AME jest walka z wykluczeniem społecznym osób o niskich i nieregularnych dochodach. **Dla kogo?** L'aide médicale de l'État jest dotyczy obywateli 27 krajów Unii Europejskiej oraz Islandii, Norwegii i Liechtenstein, a także osób spoza UE mieszkających na terenie Francji od ponad trzech miesięcy.

Ważne. O tę pomoc mogą ubiegać się osoby zamieszkujące wspólnie pod jednym dachem: nawet osoby spoza naszej rodziny, które jednak są na naszym utrzymaniu, jak również krewni.

W wyjątkowych przypadkach państwo przyznaje AME – w formie humanitarnej – osobom, które przebywają chwilowo we Francji – posiadające wizę turystyczną a jednocześnie nie są ubezpieczone w kraju pochodzenia.

Zależność między l'AME i CMU (uzupełniające ubezpieczenie zdrowotne).

Jeśli nasza sytuacja się zmieni i zaczniemy regularnie pracować, można ubiegać się o CMU (i odwrotnie – osoby, które straciły CMU mogą się starać o AME).

Składanie wniosku. Wniosek „Demande d'aide médicale de l'État» (formularz S 3720b) można pobrać w Assurance Maladie lub na stronie http://www.ameli.fr/fileadmin/user_upload/formulaires/S3720.pdf.

Do wypełnionego wniosku należy dołączyć kopie:

- paszportu lub dowodu osobistego, karty pobytu (również, gdy skończyła się data jej ważności);
  - aktu urodzenia tłumaczoną na język francuski;
  - zdjęcie (format 3,5 × 4,5 cm).
- Dokumenty potwierdzające minimum trzymiesięczny pobyt we Francji:
- kontrakt na mieszkanie lub dowody zapłaty za czynsz (quittance de loyer), faktura za prąd, gaz, telefon stacjonarny;
  - rozliczenie podatkowe (avis d'imposition/impôt sur le revenu) lub dowód zapłaty za podatek mieszkaniowy (taxed'habitation);
  - wszystkie dowody otrzymanych dochodów;

– jeśli jesteśmy zakwaterowani u osoby obcej i nie posiadamy faktur na nasze nazwisko, trzeba wystawić zaświadczeniu informujące, że zamieszkujemy u tej osoby, nie zapomnijmy dołączyć kopię dowodu osobistego wystawiającej zaświadczenie.

Pułap dochodów (na dzień 1 lipca 2010):

Żeby ubiegać się o darmowe leczenie AME i CMU nie można przekroczyć rocznych dochodów netto w wysokości:
1 osoba – 7611€, 2 osoby – 11417€, 3 osoby – 13700€, 4 osoby – 15984€.

Składając wniosek (np. 20.11.2010) wpisujemy wysokość dochodów od 1.11.2009 do 31.10.2010.

Do dochodu wliczamy, oprócz wypłaty, wszystkie zapomogi społeczne: dofinansowanie do mieszkania, zasiłek dla bezrobotnych, rentę, emeryturę (również, jeśli pobieramy je w Polsce), alimenty na dzieci, przychody z wynajmu mieszkania itp.).

Zdarza się, że nie posiadamy dowodu wypłaty, ponieważ pracodawca nas nie zadeklarował. Sporządzamy wtedy na piśmie swoje oświadczenie o uzyskanych dochodach.

Do wypełnionego wniosku, dołączamy kopie dokumentów i składamy go w Assurance Maladie najbliższym dla naszego miejsca zamieszkania. Ubezpieczalnia daje nam numer telefonu, by umówić się na dodatkowe spotkanie – na szczegółowe rozpatrzenie prośby.

Na rozpatrzenie prośby czeka się do 2 miesięcy. W momencie odmowy można odwołać się od decyzji w ciągu dwóch miesięcy. Reklamację należy skierować do dyrektora Assurance Maladie lub do komisji pomocy społecznej.

Przyznanie AME jest ważne przez rok i upoważnia do bezpłatnego leczenia, gdy będziemy w szpitalu, badań laboratoryjnych, lekarstw, kontroli ciąży i porodu. Koszty leczenia nie zastaną jednak zwrócone, gdy udamy się do prywatnej kliniki i laboratorium oraz do lekarza, który nie ma podpisanej umowy z Ubezpieczalnią Zdrowotną.

Potwierdzeniem naszych praw do AME będzie decyzja o jej przyznaniu – otrzymana drogą listowną, na której będą wyszczególnione dane osobowe, numer ubezpieczenia oraz okres ważności. Musimy ją okazywać każdorazowo będąc u lekarza. Nie dostaniemy natomiast tradycyjnej zielonej „Carte Vitale”, nie mamy też prawa do otrzymania karty europejskiej.

AME odnawiamy dwa miesiące przed wygaśnięciem praw, składając te same dokumenty i wniosek.

Powyższy tekst zawiera informacje ogólne i nie wyklucza porady u specjalisty.

Źródło: www.ameli.fr, Code de l'Action Sociale et des Familles (Partie Législative, livre II).

Anna Sobczyk

Mimo starszego już wieku i niezbyt dobrego zdrowia członkinie B.Ż.R. chętnie gromadzą się w świątyni aby przez Modlitwę Różańcową i śpiew oddawać cześć Maryi. Obecny skład zarządu B.Ż.R w Lievin, Avion: Kazimiera Napieralski.

Odnowienie przyrzeczeń B.Ż.R.; zespół z Dourges

Ps. A oto skład niedawno wybranego Zarządu Bractwa: Prezes – Kazimiera Napieralski, vice-prezeski – Józefa Wyrzykowski, Blandine Gucinski, sekretarz – Dorota Królak, skarbniczka – Monique Widzinski.

Zebranie Polskiej Rady Duszpasterskiej Zachodniej Europy

Z POLONIJNYCH WSPOMIENI

W dniach 8–10 października odbyło się coroczne spotkanie Polskiej Rady Duszpasterskiej Zachodniej Europy. Tym razem miało ono miejsce w Rzymie, u grobu apostołów, gdzie przez 3 dni, zarówno przedstawiciele duchowieństwa jak i laikatu zastanawiali się nad zaangażowaniem świeckich w działalność rad i organizacji katolickich w duszpasterstwie emigracyjnym. Obradom przewodniczył biskup Wojciech Polak – delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji.

Zebranie Rady rozpoczęło się Mszą świętą koncelebrowaną, pod przewodnictwem ks. bpa Wojciecha Polaka, który następnie wręczył nominacji członkom Rady na nową kadencję 2010–2013. Utworzono także nowe Prezydium Rady, w skład którego weszli: jako przewodniczący ks. bp. Wojciech Polak, dwóch wiceprzewodniczących – ks. prał. Stefan Wylęzek, rektor PMK w Anglii i Walii, oraz prof. Piotr Małoszewski, przewodniczący Rady Naczelnej Polskich Katolików Świeckich w Niemczech. Sekretarzem Generalnym Rady został

ks. Krzysztof Tyliczszak SChr, kanclerz PMK Anglii i Walii. Do Prezydium Rady zostali nominowani z urzędu – ks. inf. Stanisław Jeż, rektor PMK we Francji, ks. prał. Stanisław Budyń, rektor PMK w Niemczech, a także świeccy przedstawiciele: z Francji – dr Anna Łucka, członek Rady PMK w Paryżu; z Anglii – Zenon Handzel, prezes IPAK-u oraz przedstawiciel państw mniejszych, delegat z Austrii – Andrzej Michalski, członek Rady Duszpasterskiej PMK w Wiedniu.

Biskup Wojciech Polak w swoim wstępnym przemówieniu przypomniał fakt, że migracja jest znakiem Kościoła pielgrzymującego i ukazuje eschatologiczne podążanie do Ojczyzny niebieskiej. Stąd też wynika potrzeba objęcia pasterską troską tych wszystkich, którzy z jakiegokolwiek przyczyn przebywają poza własną Ojczyzną. (por. Erga Migrantes Caritas Christi z 2004r.) Uczestnicy zebrania plenarnego wystuchali również referatu ks. prof. Leszka Rojewskiego na temat Rola i zaangażowanie świeckich w działalność rad i organizacji katolickich w duszpasterstwie emigracyjnym a także sprawozdań

na temat organizacji katolickich i zaangażowania świeckich w konkretnych krajach Europy, takich jak: Francja (dr. Anna Łucka), Anglia (Zenon Handzel) i Niemcy (prof. Piotr Małoszewski). Po odczytach wszyscy członkowie Rady pracowali w trzech grupach, gdzie dyskutowali nad praktyczną stroną zaangażowania świeckich w działalność duszpasterską.

Podczas spotkania został bardzo mocno podkreślony obraz Kościoła jako Komunii, z której wynika konieczność współpracy pomiędzy duchownymi a laikatem. Podstawą jest zawsze wspólnota z Bogiem, która jest wynikiem wiary, a dopiero później mogą powstawać wszelkie inne wspólnoty, tudzież rady angażujące ludzi wierzących. Zatem istotne zadania duszpasterstwa polonijnego to pielęgnowanie wiary i wzrastanie w niej, by móc owocnie służyć czy tworzyć jakąkolwiek wspólnotę, jak również kształtowanie i formowanie odpowiedzialnych osób świeckich angażujących się w działalność rad duszpasterskich.

Następnego dnia członkowie Rady uczestniczyli w Mszy świętej koncelebrowanej, pod przewodnictwem ks. bp. Wojciecha Polaka, przy grobie Sługi Bożego Jana Pawła II, a w niedzielę w modlitwie Anioł Pański wraz z Ojcem Świętym Benedyktem xvi, na placu Św. Piotra. □

Anna Podan

Nowo wybrane Prezydium Rady (stoją od lewej): ks. prał. Stanisław Budyń, prof. Piotr Małoszewski, ks. inf. Stanisław Jeż, ks. bp. Wojciech Polak, ks. prał. Stefan Wylęzek, dr Anna Łucka, panowie Zenon Handzel i Andrzej Michalski.

Członkowie Rady na Placu św. Piotr w Rzymie (w środku ks. bp. Wojciech Polak, Delegat KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji – przewodniczący Rady).

Muzyka Chopina w Mondeville

Prawdziwą ucztę muzyczną sprawili uczestnikom organizatorzy imprezy w Mondeville (Calvados) upamiętniającej 200 rocznicę urodzin Fryderyka Chopina.

Stowarzyszenie France-Pologne, wspólnie z merostwem miasta i ośrodkiem Renaissance zorganizowali dwudniowe obchody tej rocznicy.

W sobotę 16 października rozpoczął je występ polonijnego zespołu folklorystycznego „Furman”. W niedzielę 17 października (będąca 161 rocznicą śmierci kompozytora)

odbył się koncert jego utworów wykonywanych przez uczniów szkoły muzycznej Sivom i Konserwatorium w Caen. Po nim bardzo ciekawie o balladach Chopina mówił Jean-Yves Clément. Jego opowieść była ilustrowana muzycznie przez pianistkę Emmanuelle Jeannenez, która dała następnie półgodzinny, piękny koncert muzyki chopinowskiej, przyjęty ogromnymi brawami.

Na koniec organizatorzy zaprosili uczestników koncertu na polskie ciasta i napoje. Można było jednocześnie obejrzeć internującą wystawę o życiu i twórczości Fryderyka Chopina. □

Franciszek L.Ćwik

80e Anniversaire de la Fédération des Associations de Réservistes et d'Anciens Combattants Polonais en France

Comme tous les ans, nous nous sommes réunis pour commémorer ce 28 mai, à la chapelle Sainte Barbe et devant la stèle, en mémoire des 11 mineurs polonais mobilisés en 1939, exécutés le 28 mai 1940, et de l'exécution de l'Abbé Jan Chodura, le même jour.

Au même moment nous célébrons le 80e anniversaire de la Fédération des Associations de Réservistes et d'Anciens Combattants Polonais en France. Créée, sous le patronage l'Ambassadeur de Pologne Alfred Chtapowski et du Maréchal de France et de Pologne Ferdinand Foch.

Cette Fédération en 1939, était composée de plus de 100 sections avec 22.000 adhérents en France, dont les sections de Carvin, Libercourt, Oignies – Ostricourt. Affiliation statutaire de la section de Carvin, toujours en activité.

A la déclaration de guerre du 1 septembre pour la Pologne et du 3 septembre 1939 pour la France, les ordres de mobilisations sont parvenus aux mobilisables Polonais et Français. Les Polonais rejoignent leur lieux de rassemblement, à Coëtquidan; Le Gouvernement français par décret a émis une réserve: les mineurs pendant toute la durée de la guerre seront retenus dans les mines.

A la libération en 1945, reprise d'activité, les résistants ont rejoint la Fédération. Lors de son Assemblée Générale Extraordinaire du 11 mai 1958 les participants ont voté 3 résolutions importantes concernant l'avenir.

En 1959 la seule section de Carvin se composait de 33 anciens combattants.

Permettez moi de citer un extrait d'une lettre adressée à Président National Franciszek Kedzia datée du 12 mai 1958 : « Quand les temps seront venus nous recouvrerons la liberté nationale et toute notre indépendance républicaine. Ce grand but souhaité est le lien entre tous les polonais de par le monde, et je sais aussi qu'il est aussi celui de collègues soldats habitants en France. Me souvenant de tout cela, j'envoie entre les mains du Président pour transmission à tous ses adhérents, mes cordiales salutations militaires. » - Général Władysław Anders.

Mes félicitations vont à Messieurs Stanislas Hudziak et Henryk Lenarczek, les deux récipiendaires, pour l'attributions des décorations qu'ils devaient recevoir ce jour, mais une autre mission a été assignée au Colonel Waldemar Kozicki.

Mes remerciements vont en particulier au Père Jerzy Zawieucha, nouveau Curé des cinq paroisses, qui a célébré cette grand' messe anniversaire, avec un cérémonial auquel nous n'étions plus habitués, par la venue bénévole, pour la première fois d'un organiste Monsieur Henri Wasilewicz, accompagnant notre jeune chanteuse du Conservatoire de Lille Mademoiselle Elyse Vandaele pour son interprétation de l'Ave Maria de Schubert.

Mais je tiens de plus, à remercier particulièrement la Présence de : Monsieur Bogdan Biernacki-Slonski Consul Général de la République de Pologne à Lille, qui lors de son intervention, nous demandait de transmettre « le devoir de mémoire » aux générations futures.

- Le Colonel Jean Hutin –Sroka Président pendant de nombreuses années des anciens de la 1er Division Blindée Polonaise du Général Stanisław Maczek. Le Colonel Hutin est l'un de ceux qui connaissent le mieux cette épopée de Cherbourg à Falaise puis à travers le Pas de Calais, Breda jusqu'à Wilhelmshaven.

- Le Président National des Sokols Monsieur Guy Kaj
- Les présidents d'Associations, en particulier le Président des AC polonais d'Oignies- Ostricourt, en costume de mineur, et du président des Anciens Combattants Français de Libercourt Monsieur Jules Vaz qui a accepté de venir avec le porte drapeau de l'Association dissoute, des AC Polonais de Libercourt

- Tous les Portes Drapeaux présents.

En outre, nous réitérons nos remerciements à Monsieur Philippe Kimmel, - Président du Conseil Régional, Maire de Carvin, qui tout au long des dernières années nous a laissé le choix et la jouissance une fois par an de l'ancienne Chapelle Sainte Barbe, et de nous avoir fait garder la Stèle à son emplacement actuel. Sans oublier naturellement, Monsieur Alain Masson notre coordinateur. □

Prezes – podporucznik Damian Wolniewicz

P.S. Nous aimerions prendre contact avec d'autres sections, en activités, des Anciens Résevistes et Combattants Polonais, qui faisaient partie de cette Fédération.

744, rue Florent Evrard - 59162 Ostricourt;
tél. 0 979 289 548 - 0 327 898 772.

„Feztivoix”

Z POLONIJNYCH WSPOMNIENI

3 października zakończył się festiwal „Feztivoix” chórów osób niepełnosprawnych w Ile-de-France, pod patronatem francuskiego ministerstwa kultury. Festiwal organizowany jest przez Handivoix (Federacja chórów osób niepełnosprawnych).

Wzięto w nim udział 14 chórów, w tym 5-osobowy chór, młodzieży niepełnosprawnej z ośrodka szkolno-wychowawczego, im. Św. Stanisława z Krakowa.

Koncert finałowy odbył się w Centrum Kulturalnym Alain Poher w Ablon sur Seine (94).

Wzięły w nim udział cztery chóry, w tym ten nasz z Krakowa. Wykonał on trzy piosenki w języku polskim: „Lajkonik”, „Przepióreczka” i „Podajmy sobie ręce”. Miłą niespodzianką dla wszystkich był też wykonany przez nich... teatr cieni „Karnawał zwierząt” Camille Saint-Saëns. Wypadli wyśmientcie!

Na zakończenie, tak jak jest w zwyczaju, wszyscy chórzyści – zwani „festichoristes”, wspólnie zaśpiewali piosenkę Joe Dassin „Les Champs Élysées”, po czym nastąpiło przyznanie każdemu z chórów dyplomów i statuetek.

Radości i wzruszeniom nie było końca, a w naszych sercach pozostaną na długo niezapomniane chwile.

W imieniu stowarzyszenia „Orzeł Biały”, pragnę podziękować wszystkim, którzy wsparli nasz projekt a szczególnie: Panu T. Orłowskiemu, Ambasadorowi RP we Francji, Panu Mikołajowi Kwiatkowskiemu Konsulowi RP w Paryżu, Pani Monice Białeckiej, Panu Jean-Louis Cohen – Mer Ablon sur Seine, Pani Françoise Mauroux z Ablon sur Seine, Ks. Grzegorzowi Jeżowi z Corbeil Essonne, Ks. Gérard Sitz z Ablon sur Seine, Pani Joannie Szczepaniak pianistce, Panu Pierre Vaello – tenorowi z radia francuskiego, Państwu Róg, Państwu Vilandrou oraz Federacji Handivoix i paryskiemu biurowi LOT. □

Barbara Kowalska Święch, prezes stowarzyszenia

Pulversheim – Scouts « Hufiec Alzacja »

Messe de rentrée.

C'est en l'église St-Charles, que le curé Marian Kurnyta a célébré la messe de rentrée des scouts d'origine polonaise, « Hufiec Alzacja ».

D'anciennes photos ont été remises par Ryszard Michalak.

Une tradition toujours vivante de cette association, une des plus anciennes de la commune, fondée avant-guerre.

En présence des scouts, des plus jeunes au plus anciens, dont quelques un du Territoire de Belfort, de leurs familles et

nombreux amis et sympathisants, du maire Richard Lasek ancien scout lui-aussi, l'office a été l'occasion de se souvenir des membres défunts.

En cette année du 100ème anniversaire du scoutisme en Pologne, un hommage a été également rendu au père Stefan Frelichowski patron des scouts polonais persécuté par les nazis et mort le 23 février 1945.

Lors de la partie conviviale dans leur local, un ancien scout, Ryszard Michalak, 1er porte-drapeau en 1948 a offert à « Hufiec Alzacja » 5 photos souvenirs prises dans les années 1947-1948 au camp d'Urbès.

Avant de quitter Bollwiller où il était le directeur et l'organiste de la chorale polonaise pour Belfort, Ryszard Michalak a présidé le groupe folklorique Polonia de Mulhouse ainsi que l'Union des Associations Catholiques Polonaises d'Alsace en 1962. □

Alfred Kaluzinski

Poznańskie Forum Duszpasterskie

2 października odbyło się Poznańskie Forum Duszpasterskie, przygotowane przez Akcję Katolicką Archidiecezji Poznańskiej, we współpracy z Radą Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich. Celem konferencji było wprowadzenie w tematykę nowego roku duszpasterskiego Kościoła w Polsce – „W Komunii z Bogiem”.

Forum rozpoczęła Msza św. pod przewodnictwem abp Stanisława Gądeckiego, przewodniczącego Komisji Duszpasterstwa Episkopatu Polski.

„Kościół jest domem i szkołą komunii”. To słowa homilii bp. Edwarda Dajczaka, ordynariusza Diecezji Koszalińsko-kołobrzeskiej, głoszonej w kościele św. Rocha. Już od momentu stworzenia zostaliśmy powołani do Komunii z Bogiem. Komunię musimy też tworzyć we wspólnocie i w tej wspólnocie – Kościele podążać ku Stwórcy. Kościół jest nam pomocny gdy nie mamy sił iść sami. Tak, jak ewangelicznego paralytyka doniesiono do Chrystusa, tak Kościół „donosi” tych, którzy sami nie mogą dojść.

Dalsza część spotkania miała miejsce w Centrum Wykładowo – Konferencyjnym Politechniki Poznańskiej. Prezes DIAK Archidiecezji Poznańskiej Bogumiła Kania-Łącka dokonała otwarcia III Poznańskiego Forum Duszpasterskiego.

Gospodarz miejsca, prof. A. Rakowska, życzyła zebrany, aby hasło Forum wcielali w życie, a prezydent Poznania R. Grobelny podkreślił, że poznaniacy nigdy nie bali się „nowego” i to dlatego Akcja Katolicka powstała właśnie tutaj (w 1930 r. kard. August Hlond erygował Naczelny Instytut Akcji Katolickiej). Ks. bp Mariusz Leszczyński, krajowy asystent Akcji Katolickiej przypominał natomiast o 80-leciu jej powołania w Polsce. Przybliżył nam też jej historię, zwracając szczególną uwagę na postać nuncjusza apostolskiego w Polsce Achillesa Rattiego, późniejszego papieża Piusa XI. Prezes B. Kania-Łącka odczytała list od marszałka województwa Marka Woźniaka, który pisał o symbolu duchowej jedności Europy w stolicy Wielkopolski.

Znani i cenieni prelegenci mówili później o roli Słowa Bożego w życiu człowieka i wspólnoty, o dawaniu świadectwa wiary w ruchach i stowarzyszeniach, o małżeństwie i rodzinie, jako komunii otwartej na Boga i bliźniego oraz o wychowaniu chrześcijańskim w domu, w szkole i w kościele.

„Słowo Boże fundatorem wspólnoty z Bogiem”. Był to pierwszy temat Poznańskiego Forum. Abp Gądecki przypomniał, że Kościół rodzi się ze Słowa Bożego, żyje nim i pomaga się z nim spotykać (codzienna Msza św. lektura Pisma Świętego oraz katecheza). Nawiązując do hasła nowego programu duszpasterskiego, podkreślił, że Komunia to szczególnie rodzaj wspólnoty. Czynić Kościół domem i szkołą wspólnoty, to wyzwanie i zadanie, przed którym stajemy w nowym tysiącleciu. Przestrzegaj również przed fałszywie rozumianym pojęciem wspólnoty. „Wspólnota to nie grupa ludzi, która spotyka się, by zapomnieć o obowiązkach domowych czy zawodowych – wspólnota powstaje tylko wtedy, kiedy w jej centrum jest Chrystus.”

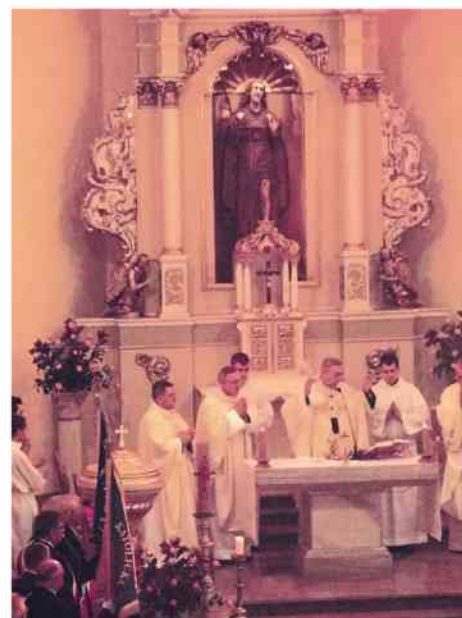
„Dawanie świadectwa wiary w Boga w ruchach i stowarzyszeniach” – to temat wystąpienia bp Zbigniewa Kiernikowskiego z Siedlec. „W Kościele żyjemy niekiedy tak, jakby Chrystus nie istniał, jakby nie umarł i nie zmartwychwstał. Stawiamy siebie na piedestale, zamiast wpatrywać się w Chrystusa.” Podkreślił też, że Kościół oznacza konkretną wspólnotę, która czerpie moc ze słuchania Słowa Bożego i przeżywania Liturgii w znakach. Głosił również, iż „Kościół upodabnia się w swoim działaniu do świata, a żyjemy w epoce prochrześcijańskiej. Kościół musi więc dziś na nowo odkryć proces przygotowywania do przyjęcia sakramentów, bo coraz silniejsze są wpływy środowisk pogańskich. Trzeba z mocą docenić i wspierać działalność ruchów i stowarzyszeń katolickich.

„Akcja Katolicka szkołą komunii z Bogiem wczoraj, dziś i jutro.” Temat ten podjął ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka z Bielska-Białej. „Kierujemy się w swoich działaniach treściami Ewangelii i chcemy rozwiązywać współczesne problemy w sytuacji społecznej, w której największym jest sekularyzm, prowadzący do odrzucenia Boga, promujący na co dzień cywilizację konsumpcyjną w różnych jej postaciach”. Realizacja zadań duszpasterskich Kościoła – to program działania Akcji Katolickiej. Nie ma Akcji Katolickiej bez kapłana! Tam, gdzie jest opieka duchowa Akcja Katolicka przynosi owoce, gdzie jej nie ma – tam zanika.

„Przez małżeństwo do wspólnoty z Bogiem.” To temat, który przedstawił redaktor Zbigniew Nosowski z Warszawy. Małżeństwo sakramentalne jest komunią małżonków między sobą i z Bogiem. Jest ono nie tylko pomocą w realizowaniu świętości, ale i zaproszeniem do wypracowania wspólnej duchowości. „Przepustką do nieba jest duchowa wspólnota”.

„Wychowanie chrześcijańskie w domu, szkole i w Kościele.” Ten temat zaprezentowała prof. dr hab. Alina Rynio z Lublina. „Nastaly czasy, gdzie wychowanie stało się pilną potrzebą”. Istotą wychowania chrześcijańskiego jest wychowanie na wieczność, do świętości. Widzieć – oceniać – działać, to najlepsza metoda wychowania chrześcijańskiego.

Kolejne Poznańskie Forum Duszpasterskie „Kościół naszym domem” już za rok. □

ADWOKAT

Piotr Dmochowski
Docent Uniwersytetu Paryż X
253, av. Daumesnil, 75012 Paris
Przyjmuje tylko na umówione spotkania

www.polski-adwokat-paryz.com
e-mail: p.dmochowski@noos.fr

tel. 01 39 58 32 47

Copernic
L'EUROPE DE L'EST EN DIRECT

www.copernic.fr   www.copernic.waw.pl   Tel : 01 55 81 05 16

TRANSPORT PACZEK DO POLSKI
Zbiórka na terenie całej Francji. Dostawa do rąk własnych adresata.
Obiór paczek z domu klienta w Paryżu i okolicach.
Godziny otwarcia biura: od poniedziałku do piątku od 9⁰⁰ do 17⁰⁰
Tel : 01 55 81 05 16

Zapraszamy na Zabawę Andrzejkową
w sobotę 27 listopada 2010 w godz. 20.00-02.00
Zabawę poprowadzi zespół muzyczny **BALA-BAND**

Wejściówki w cenie 35 € można nabyć u Zenka : 06 67 81 45 24 lub w piątki o 20.00 przed salą Św. Teresy przy kościele na Concorde

Dojazd: RER A – Nanterre Prefecture lub Metro nr 1, „Grande Arche de la Defense”+ Bus 159 (przystanek : Joliot-Curie – Courbevoie lub Prefecture) – iść w kierunku : Clinique de la Defense. **Miejsce:** podziemia kościoła St Paul; 55, bd Emile Zola w Nanterre

W cenie biletu: aperitif : grzane wino. **Menu „Andrzejek”:** talerzyk z wędlinami+bigos z kielbaską na gorąco+chleb+ciasto 1 butelka wina na 4 osoby. Napoje zimne i gorące do nabycia w barku. Alkoholu nie wolno wnosić! Będzie kontrola. **Dochód z imprezy przeznaczony zostanie na akcje ewangelizacyjne.** Organizatorzy : SNE i ARKA Polonaise.

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:
TEL. 01 45 88 58 60
udziela pomocy w przypadku:
problemy życiowych, depresji, ciężkich chorób, żaloby...

JĘDNOŚĆ SERWA OZDROWIENIE

Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem, alkohol kieruje Twoim życiem

Przejdź na spotkanie **Anonimowych Alkoholików**

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem – alkohol.

Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek w godzinach od 20⁰⁰ do 21³⁰
przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, 75016 Paris – metro Exalmans)

Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholików

Nam się udało – Tobie też się może udać

PRZEWOZY

FRANCJA - POLSKA

www.monika.go3.pl

POLSKA FIRMA PRZEWOZOWA
+48 (0) 602 258 007
+48 (0) 602 358 007

FRANCJA
06.21.12.48.55

wyjazdy w każdą niedzielę
paczki odbieramy i dostarczamy
na terenie całej Polski

PRZEWOZY OSÓB - PACZEK - PRZESYŁEK - TRANSPORT AUT - PRZEPROWADZKI

SARL FRAN-POL M.A.

Sprzedaż artykułów polskich
Dystrybucja hurtowa, detaliczna, realizacja indywidualnych zamówień okolicznościowych

ciasta • wędliny • ryby • pieczywo • nabiał • słodycze • napoje • prasa • książki • filmy DVD

Regularne dostawy świeżych towarów z Polski.
Towary na zamówienie z dostawą do domu gratis* Zapraszamy codziennie w godzinach od 9⁰⁰ do 20⁰⁰ *przy zamówieniu minimum 50 €

230 rue Paul et Camille Thomoux, 93330 Neuilly sur Marne; tel. 06 66 64 50 25 lub 06 42 83 53 59

SARL Au Capital de 50 000 €; N°SIRET: 498 769 801 00016; R.C.S. BOBIGNY APE 552 P

ZMIEN SWÓJ STARY KOMPUTER... NA NOWY I SZYBK!
bez wychodzenia z domu, w wybranym przez Ciebie terminie za jedyne **249 EURO.**
Umów się na spotkanie: 06 23 28 07 44; 02 38 97 08 93.

PROBLEMY Z KOMPUTEREM?

tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego
- MONTAZ i modernizacja komputerów
- DORADZTWO przy zakupie
- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje
- INSTALACJE sieci komputerowych
- INTERNET
- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

Windows 98/ME/XP, GNU/Linux, BSD - wersje polskie i francuskie
wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.

ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 02 38 97 08 93.

PODRÓŻE DO POLSKI

* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!

* **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA, WROCLAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

Poradnia Psychologiczna
przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,5 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 5 € („szukam pracy” – 3 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi”- do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi –1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9–12h30 i 15–18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Bilety autokarowe i samolotowe**Janosik SINDBAD****PARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.****WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.****Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski**

C:\pomoc komputerowa> Naprawa komputerow klasy PC i MAC [instalacja systemow, usuwanie wirusow, odzyskiwanie danych...]

C:\pomoc komputerowa> Naprawa laptopow_

C:\pomoc komputerowa> Tworzenie stron www_

C:\pomoc komputerowa> Oprogramowanie dla firm [DEVIS, FACTURES...]

Aby kontynuowac naciśnij dowolny klawisz lub zadzwoń: 01 48 07 81 70, 06 25 05 38 62

École Privée NAZARETH**Szkoła Języka Francuskiego**

20 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studiaZajęcia wieczorne i sobotnie
20, rue Legendre, Paris 17; 20, rue Marsoulan, Paris 12;

- status studenta - prawo do pracy -

Zapisy na nowy rok szkolny 2010/2011 w czerwcu i wrześniu
ZAJĘCIA OD 1 PAŹDZIERNIKA**☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15****COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX**
enseignement individuel ou en groupe, traductions.Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikatowych z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr

BIURO TŁUMACZEŃ**W. A. KOCZOROWSKI**Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

**TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
INFORMACJE PRAWNE****S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego,
ekspert sądowy**

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris

Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70

Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne,
spadkowe itp. we Francji i w Polsce

STUDIUM FILOZOFICZNO-ETYCZNO-SPOŁECZNE IM. JANA PAWŁA II

organizuje

KURS JEZYKA ANGIELSKIEGO

- dla początkujących w każdy wtorek w godz. 19.00-21.00
- dla zaawansowanych w każdy poniedziałek w godz. 19.00-21.00

Zajęcia odbywają się w salce przy kosmosie polskim przy pl. Concorde
Szczegółowe informacje i zapisy w sekretariacie Studium: 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris; tel. 01 42 60 66 58, czynny we wtorki i środy w godz. 9.00-12.30 oraz czwartki i piątki w godz. 16.00-19.00**SOBCZYK ANNA – SPRAWY URZĘDOWE:**

- CAF, RSA, CMU, Mutuelle
- Pôle Emploi, Chômage
- Ubezpieczenia, bank
- Telefon, Internet
- Znajomość prawa pracy

Tel. 06 66 42 64 08 – pon-sob od 10 h 00 do 20 h 00

e-mail: sobczykanna@yahoo.pl

SIRET: 524 219 854 000 14

Un professeur de polonais donne des cours du niveau débutant au niveau avancé à Paris et région parisienne. Ces qui veulent apprendre ma langue de naissance, je vous invite à me rejoindre.**Nauczycielka z zawodu** daje lekcje z języka polskiego dla dorosłych i dzieci. Posiadam duży staż pracy. Stosuję sprawdzone, klasyczne metody. Pomagam w przygotowaniu do egzaminów, pisaniu prac itp.

Jolanta, tel. 06 32 55 99 95, jolantawiertel@yahoo.fr

ROZBIÓRKI. WYWÓZ GRUZU. NISKIE CENY!**T. 06.20.03.34.85****Przeprowadzki, dowóz materiałów – 50 €, wywóz gruzu – 110 €, pół kamiona – 60 €: Mercedes Sprinter (11 m³).****T. 06.18.05.04.95****☘ Sprzedam mieszkanie 90 m²: kuchnia, salon, 3 pokoje, 2 łazienki. + Balkony. Metro: Mairie de Clichy. 389 tys. €
TÉL 06 14 65 23 67 ou 06 16 13 55 24.****GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'immigration polonaise)

N° 38 (2384) : 31.10.2010

Commission paritaire N°: 0510 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, Tomasz Ptsarek.

Druk (Imprimerie): INDICA – 26, rue de l'Industrie – 92400 Courbevoie; tel. 01 47 82 32 32.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku 20.10.2010

Informacja o prenumeracie na stronie 22.

POMÓŻ LENCE!

www.pomozlence.pl

Jesteśmy rodzicami 18-miesięcznej Lenki, która urodziła się z bardzo rzadką wadą - Zespołem Cantrella. Stwierdzono u niej szereg wrodzonych wad. Lena urodziła się bez gałek ocznych. Konieczna jest operacja protezowania oczodołów. Zabiegi te są niezbędne do zapewnienia jej prawidłowego rozwoju.

W Paryżu Lenka będzie pod opieką dr Assimona, który będzie protezował gałki oczne. W chwili obecnej ustalonych zostało 6 wizyt w okresie 12 miesięcy.

Nasza córeczka jest silna, wesoła i energiczna. W drugiej dobie życia przeszła operację ratującą jej życie. Chcemy dać Lenie szansę na godne życie. Przed nami długa droga, wiele operacji i zabiegów, podczas których Lenka będzie wymagała intensywnej rehabilitacji. Wszystko po to, aby mogła, jak każdy z nas, czerpać z życia to, czego tylko zapragnie. Serdecznie prosimy o pomoc w zebraniu funduszy na dalsze leczenie oraz zapewnienie Lenie sprawnego funkcjonowania.

Pomoc finansową prosimy kierować na konto:

Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą” - ul. Łomiańska 5, 01-685 Warszawa

- IBAN - PL, SWIFT – PKOPPLPW; Bank PeKaO S.A. Oddział 1 w Warszawie:
- 41124010371111001013219362 (konto do przekazywania darowizn na podstawie indywidualnych apeli podopiecznego kierowanych do określonego adresata);
- 75124010371111001009573199 (konto do przekazywania darowizn gromadzonych w zbiórkach publicznych).

W tytule przelewu należy wpisać koniecznie:

darowizna na leczenie i rehabilitację Ziółkowska Lena.

W dniach od 21 - 28 października Lenka wraz ze swoją Mamą będą przebywać w Paryżu na konsultacji specjalistycznej u Dr Assimona. Jeśli macie Państwo jakieś dodatkowe pytania prosimy o kontakt : burzum24@tlen.pl.

Z góry serdecznie dziękujemy za każdą pomoc Rodzice Lenki (Urszula i Mariusz Ziółkowski)

REKLAMA

Stella Maris
Polski ośrodek wakacyjny
położony na Opalowym Wybrzeżu obok Le Touquet Paris Plage

Niskie ceny, zniżki dla młodzieży,
dzieci do lat 3 za darmo!

Rezerwacja:
Stella Maris 376 chemin du Baillarquet – 62780 Stella Plage
Tel. 03 21 94 73 65; fax: 03 21 94 63 55;
contact@stellamaris-vacances.com; www.stellamaris-vacances.com

Zaprasza na week-endy i wakacje

GŁOS KATOLICKI PRZYJACIELE

Mr Wiesław BRZOSTEK	40 € / 1/2
Mme Teresa KRZYŻANOWSKI	70 €
Mme Felicja SHELTON	150 £
Mme Janina TOCZAŁA	70 €

Dalsza część listy Przyjaciół, będzie ukazywać się w kolejnych numerach

Czytelnikom, którzy w wypierają Głos Katolicki „Prenumeratą Przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)

Nous vous proposons de nous rejoindre à Paris au sein d'un palace de légende : Le Four Seasons George V, entièrement restauré en 1999. Lauréat de nombreuses récompenses internationales, il propose également de vrais avantages sociaux : **35 heures, 13ème mois, intéressement, plan d'épargne entreprise et mutuelle**. Le Four Seasons Hotel George V recherche dans le cadre d'un Contrat à durée indéterminée et pour des vacances ponctuelles un(e) :

Femme de Chambre / Valet de Chambre : 2144.82 € brut/mois • Plongeur : 1889.80 € brut/mois

Une présentation irréprochable, une attitude avenante et à l'écoute liées à un sens aigu du service vous positionneront comme un atout supplémentaire au sein de nos équipes. Nous serions heureux de recevoir votre candidature à l'attention de : **Anne-Laure Soulier**, Responsable Recrutement et Mobilité

Four Seasons Hotel George V | 31, Avenue George V, 75008 Paris, e.mail : jobs.paris@fourseasons.com

KTO est accessible via le satellite, la TV par ADSL, le câble, et par Internet (www.ktotv.com) en direct et en plein écran.

Canalsat (anciennement TPS) : canal 173
Coordonnées de KTO sur le satellite Astra : Satellite Astra 1KR (19,2° Est) • Transpondeur : 22 • Fréquence : 11 538 MHz • Polarisation : Verticale • Symbol rate : 22,0 MSymb/sec • Service ID : 6902 • PID Vidéo : 602 • PID Audio : 622.

INDEKS REPRESJONOWANYCH

Karta „Indeks Represjonowanych” jest jedynym programem badawczym w Polsce stawiającym sobie za cel imienne udokumentowanie losów obywateli polskich represjonowanych przez władze sowieckie w latach 1939–56. Zgromadzone do tej pory materiały stanowią unikalne, niezwykle cenne źródło informacji dla badaczy i historyków oraz dla osób represjonowanych i członków ich rodzin. Szczegółowe informacje na www.indeks.karta.org.pl

KUPON PRENUMERATY

GŁOS KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

- Pierwsza prenumerata/Abonnement Odnowienie/Renouvellement
 Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Przyjaciele „Głosu Katolickiego” (69,60 €)

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejnka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n° 791177900

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

1 – 7 listopada

PONIEDZIAŁEK 1 LISTOPADA

7⁰⁰ Czołówka pasmowa – dokument 7⁰⁰ Wycieczka – dokument 7⁵⁵ Molly – serial 8³⁰ Smak tradycji – magazyn 9⁰⁰ Koncert jakiego nie będzie 9⁵⁰ Skrzypce i sen – film 11³⁵ M jak miłość – serial 12³⁰ Plebania – telenowela 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁰ Sprawiedliwi – serial 14⁰⁰ Pamiętajmy o Osieckiej – reportaż 14³⁰ Barwy szczęścia – serial 15⁰⁰ Ostatni Taki Kresowiak – dokument 16⁰⁰ Złote Przeboje – magazyn muzyczny 16³⁰ Złotopolscy – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Wspomnienie o Annie Jantar i Jarostawie Kukulskim 18⁰⁰ Smak tradycji – magazyn 18²⁰ Gra w miasta – teleturniej 18⁴⁵ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20¹⁰ Dom nad rozlewiskiem – serial 21⁰⁵ Polska 24 21³⁵ Jan Serce – serial 22²⁵ Piosenki Jonasza Kofty – koncert 23²⁵ Chopin4 – widowisko 0²⁵ Złote Przeboje – magazyn muzyczny 0⁴⁵ Skarby nieodkryte – teleturniej 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 2 LISTOPADA

7⁰⁰ Gala Wielkopolan 7⁵⁵ Klasa na obcasach – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Smaki polskie – magazyn kulinarny 11¹⁰ M jak miłość – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Polska 24 13¹⁰ Egzamin z życia – serial 14⁰⁰ ZOO bez tajemnic – dokument 14³⁰ Barwy szczęścia – serial 15⁰⁰ Do domu – film 16⁰⁰ Złote Przeboje – magazyn muzyczny 16³⁰ Złotopolscy – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Szansa na Sukces 18²⁰ Czołówka pasmowa – dokument 18²⁰ Filmówka – dokument 18⁴⁵ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Londyńczycy – serial 21⁰⁵ Polska 24 21³⁰ Wilnoteka – magazyn 21⁴⁰ Wydział Zabójstw(2) – serial 22³⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 23²⁵ Do domu – film 0²⁵ Złote Przeboje – magazyn muzyczny 0⁴⁵ Wojciech Cejrowski – reportaż 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 3 LISTOPADA

7⁰⁰ Szansa na Sukces 7⁵⁵ Wakacje z duchami – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Smaki polskie – magazyn kulinarny 11¹⁰ M jak miłość – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁰ Polska 24 13⁰⁵ Wilnoteka – maga-

zyn 13¹⁵ Dom nad rozlewiskiem – serial 14⁰⁰ Maktowicz w podróży – magazyn kulinarny 14³⁰ Barwy szczęścia – serial 15⁰⁰ Jan Serce – serial 16⁰⁰ Złote Przeboje – magazyn muzyczny 16³⁰ Złotopolscy – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Koncert Czesława Niemena 18¹⁵ Skarby nieodkryte – teleturniej 18⁴⁵ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Autoportret z kochanką – film 21⁵⁰ Polska 24 22²⁵ Laskowik Malicki – widowisko 23³⁰ Warto rozmawiać 0²⁰ Kabaretowy Alfabet Dwójki 0⁵⁰ Złote Przeboje – magazyn muzyczny 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 4 LISTOPADA

7⁰⁰ Jubileusz Krzysztofa Krawczyka 7⁵⁵ Dlaczego? Po co? Jak? – magazyn 8¹⁰ Buli – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Smaki polskie – magazyn kulinarny 11¹⁰ Więzy krwi – serial 11⁴⁰ Kabaretowy Alfabet Dwójki 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Polska 24 13¹⁵ Londyńczycy – serial 14⁰⁵ Chopin2010.pl 14³⁰ Barwy szczęścia – serial 15⁰⁰ Warto rozmawiać 16⁰⁰ Złote Przeboje – magazyn muzyczny 16³⁰ Złotopolscy – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 18¹⁵ Słownik polsko – polski 18⁴⁵ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Egzamin z życia – serial 21⁰⁵ Polska 24 21³⁵ Dom – serial 23²⁵ Ostatni Taki Kresowiak – dokument 0²⁵ Złote Przeboje – magazyn muzyczny 0⁴⁵ Dzika Polska – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 5 LISTOPADA

7⁰⁰ Co nam w duszy gra – widowisko 7⁵⁵ I kudłate i łaciate – program dla dzieci 8¹⁰ Buli – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Smaki polskie – magazyn kulinarny 11⁰⁵ Doręczyciel – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Polska 24 13¹⁰ Czarne chmury – serial 14⁰⁵ Światowiec – magazyn turystyczny 14³⁵ Laskowik Malicki – widowisko 15³⁰ Smaki czasu z Karolem Okrasą 16⁰⁰ Złote Przeboje – magazyn muzyczny 16³⁰ Złotopolscy – telenowela 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ M jak miłość – serial 18¹⁵ Wojciech Cejrow-

ski – reportaż 18⁴⁵ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 20⁴⁵ Kabaretowa Lista Przebojów – widowisko 21⁰⁵ Polska 24 21³⁵ Na dobre i na złe – serial 22³⁵ Ostatni Blues – film 0²⁵ Złote Przeboje – magazyn muzyczny 0⁴⁵ Słownik polsko – polski 1¹⁵ Fortele Jonatana Koota 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 6 LISTOPADA

7⁰⁰ Złotopolscy(5) – telenowela 9¹⁵ Ranczo pod Zieloną Siódmką – serial 9⁵⁰ Dzika Polska – serial 10²⁰ Zmienicy – serial 11²⁵ Polska 24 11⁵⁵ Czterdziestolatek – serial 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁵ Czołówka pasmowa – dokument 13¹⁵ Saga prastarej puszczy – dokument 14¹⁰ Twoje Złote Przeboje – magazyn muzyczny 14²⁵ Skarby nieodkryte – teleturniej 14⁵⁵ Więzy krwi – serial 15³⁵ Złote Przeboje – magazyn muzyczny 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ M jak miłość – serial 18¹⁰ Barwy szczęścia(2) – serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20¹⁰ Mała wielka miłość – serial 21⁰⁵ Gala śląskiej piosenki – program rozrywkowy 22⁰⁰ Pokój z widokiem na morze – dramat 23³⁵ XVI Festiwal Kultury Kresowej 2010 – reportaż 0²⁵ M jak miłość – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 7 LISTOPADA

7⁰⁰ Plebania(5) – telenowela 8⁵⁵ Niedzwiedzie nic nie wiedzą – serial 9²⁵ Słownik polsko – polski 9⁵⁵ Zmienicy – serial 11⁰⁰ Smaki czasu z Karolem Okrasą 11³⁰ Twoje Złote Przeboje – magazyn muzyczny 11⁵⁰ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 13⁰⁰ Msza św.- kościół MB Nieustającej Pomocy w Hrubieszowie 14¹⁵ Kraj się śmieje – program kabaretowy 15²⁵ Filmówka – dokument 15⁵⁵ Złotopolscy – telenowela 16²⁵ Gra w miasta – teleturniej 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ M jak miłość – serial 18¹⁰ Barwy szczęścia(2) – serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20¹⁰ Czarne chmury – serial 21⁰⁵ Kocham Cię Polsko! 22³⁵ Królewskie sny – serial 23⁵⁰ Zaczysze gwiazd 0¹⁵ M jak miłość – serial 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości □

SwissLife

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

Tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 fax 01 34 17 43 51; e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Listopad
- pośród Świętych
str. 9

Karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

TELEFONCZNA 15€
KARTA 7,50€

100%
BEZKRYTYCZNA
KORZYŚĆ

Punkty sprzedaży:
Kioski supermarkety,
taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa klienta 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
☎ 0811 600 311 ☎ 0 1 70 75 19 11

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€		MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY
Polska	1800*	min
GSM Polska	300*	min
Niemcy	1250*	min
USA+GSM	1500*	min
Włochy	1000*	min
Anglia	1500*	min
Kanada+GSM	1500*	min
Francja	1250*	min
GSM Francja	111*	min

FCG Paris 0448 227 203

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe w cenie rozmowy miejscowej!**

0,014€/mn

Wybierz
☎ 0811 65 48 48
Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/mn 0821 61 48 48

7/7 Obsługa klienta informacje rachunki i ceny 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
☎ 0811 300 348*

www.no-limit-telecom.com
Un service du Groupe
IRADIUM

* 0,014€/min (19.00-08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0,028€/min (08.00-19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com